

Mai lóversenyeredmények!

A R E G G E L

XX. VFOLYAM 24. SZÁM

Főszerkesztő: LÁZÁR MIKLÓS

BUDAPEST, 1947 JÚNIUS 16

Nem szabad szemethunyni az antiszemitizmus lángocskái előtt

— mondotta Tildy elnök Győrött

Győr, június 15.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Ezen a verőfényes vasárnapon az egész nemzet jelképesen Győrbe zárandokolt, mert a köztársaság elnökével, a miniszterelnökkel, a kormány tagjaival az élen megjelentek ott a magyar közelet vezető egyéniségei, hogy

az egy és oszthatatlan magyarság nevében hajtsák meg fejüket fergeteges idők, elvetemült gonosztevők és hazasárulók áldozatainak emléke előtt, ugyanakkor pedig fogadalmat tegyenek, hogy soha többé nem engedik úrrá lenni ebben az országban a faji megkülönböztetést és az elnyomás politikáját.

Azon a helyen adózott kegyelettel az egész nemzet, ahol kilenc évvel ezelőtt Darányi akkori miniszterelnök meghirdette a gyűlölet politikáját, amely romlásba vitte a nemzetet.

Tildy Zoltán köztársasági elnök és kísérete vasárnap délelőtt érkezett Győrbe, Mihályfi Ernő tájékoztatói miniszter és Ortutay Gyula kultuszminiszter kíséretében. A szociáldemokrata pártot Ries István igazságügyminiszter, a Magyar Kommunista Pártot Nagy Imre volt belügyminiszter képviselte. A köztársasági elnököt a városháza előtti téren katonai díszszózat, a város és a megye vezetősége fogadta.

Az ünnepség

a városháza közgyűlési termében tartott gyűléssel kezdődött. Udvaros István győri polgármester köszöntötte Tildy Zoltánt, majd Fleischmann Elek, a győri zsidó hitközség elnöke felkérte, hogy vegyen részt a deportálásban és a munkaszolgálatban elhunyt zsidó hősök emlékművének felavatásán. Az üdvözlésekre válaszolva, a köztársasági elnök elmondotta, hogy

Győr kora ifjúságától kezdve kedves városal közé tartozik, sokszor vezetett a városon át az

útja, valahányszor a pápai református kollégiumba ment.

— Mint a köztársaság első polgára, — mondotta — tanuságot kívánok itt tenni olyan igazságok mellett, amelyeket jó ma hangoztatni az egész nagyvilág felé. Azért jöttünk ide a gyásznapon, hogy megrendült tiszteletadással álljunk meg azoknak emléke előtt,

akiket a hatalmi örület elpusztított és részvétünket fejezzük

Nem szabad, hogy még egyszer útjára indulhasson a bosszú és az elvetemültség szelleme, amely nemcsak a zsidóságra jelentett végzetet, hanem a nemzetet is sírja felé taszította. Az antiszemitizmus szembenáll az egyetemes emberiséggel.

ki szeretteik előtt.

Figyelmeztetni szeretném az egész magyar társadalmat az elmúlt időknek erre az örült pusztítására, amelynek borzalmas emlékeit nem szabad egyszerűen elfelejteni.

Nem szabad a feledés fátylával borítani ezeket az idöket!

Gyógyítani kell a sebeket, de feledni nem szabad.

A közelmúlt idők történelme világosan mutatja, hogy a faszizmus örültjei először a zsidóság ellen uszították tömegeiket, a zsidók gyilkolására adtak parancsot, hogy azután az egész emberiség ellen forduljanak. Alljon előttünk ez az elv: principiis obsta. Ellenállni kell szemét hunyni az antiszemitizmus fel-fellobbanó lángocskái előtt, mert

ezekből az apró lángokból hatalmas tűz támadhat.

A faszizmus szellemének minden jelenségével céltudatosan szembe

— Magyar mindenki, aki népe, hazája és nemzete sorsát vállalja, örömeiben, keserveiben és további felemelkedésében résztvesz.

kell szállni. Nemcsak szembeszállni kell, hanem pozitíve cselekedni is. Nevelni kell a társadalmat, különösen az ifjúságot; nevelni kell az embereket, az ember önmagáért való megbecsülésére. Most pedig azokhoz a zsidókhöz szólok, akik megmaradtak. Látom és tudom, hogy

a magyar zsidóság legjava a háború után tüstént belekapcsolódott az országépítés munkájába.

Kérem öket, őrizték meg ezt az erőt, dolgozzanak együtt az ország továbbépítéséért.

Dinnyés miniszterelnök:

Lehetetlenné tesszük a gyűlölködést, embertelenséget és gonoszságot!

A köztársasági elnök megrázó beszédét a közönség mély meghittsággal hallgatta. Ezután Dinnyés Lajos miniszterelnök tartotta meg beszédét:

— Kilenc esztendő múlt el azóta, hogy egy vétkes és bűnös korszak politikájának letéteményese,

kioltotta a szabadságra áhító magyar földön az emberi- és gondolatszabadság utolsó szikráit is

a kereszténység nevében és megbélyegezte azokat a zsidóvállású magyar polgárainkat, akik évszázadokon keresztül velünk együtt éltek és dolgoztak a civilizáció és fejlődés szolgálatában. A történelem távlatában kilenc esztendő rövid idő. A történelem évszázadokban fejezi ki a népek, nemzetek életét, de mi, akik életbenmaradtai vagyunk ennek a végzetes korszaknak, saját sorsunkon tapasztalhattuk, hogy a gyűlölködés, a barbarizmus, a diktatura és a

Darányi Kálmán egykori miniszterelnök 1938 március 15-én itt Győrött adott programjában jelölte meg azokat az utakat, amelyekre a magyar nemzetet rákényszerítették s amelyeken át a sin szélére került. Itt hangzott el először hivatalosan az a felfogás, amely

harcot gyűlölködést hirdet a magyar zsidóság ellen, ami magabavéve is már a kereszténység megtagadása volt, mert a kereszténység a szereteten épül fel.

— Ez a hírhedt „győri beszéd” volt a második világháború elő-

futára. Elkötelezett a faszizmusnak és szétzúzta a nemzet morális erejét és egységét.

A mesterségesen tenyésztett gyűlölet kegyetlen aratást hozott.

Bűnöző gyilkosok, tolvajok és emberi mivoltukból kivetkőzött haramiák szabad vadászterülete

lett az egész ország.

Az emberi gonoszság indult el 1938 március 15-én és így következett be 1944 március 19-ike, hazánk német megszállása, majd a magyar történelem egyik legszégyenteljesebb napja, 1944 június 15-ike. Ezen a napon,

ma három éve tetőzték be a gyűlölködés és a gonoszság magvetői gyalázatos munkájukat, amikor Magyarország minden vidéki városának gettójából, így innen Győrből is, zsúfolt marhavagónokban szállították és részben gyalogosan hajszolták Mauthausen, Bergen-Belsen és a többi német koncentrációs és megsemmisítő táborokba az aggastyánok, anyák, apák, testvérek és csecsemők százezreit.

A bécsi út, amelyet alkotó kezek azért építettek, hogy az embereket, nemzeteket, népeket a tudomány, a kultúra s a gazdasági kapcsolatok révén egymáshoz közelebb

hozza, a könnyek, a halál útja lett. De az örök krisztusi gondolat erősebbnek bizonyult minden gyűlölködésknél, minden erőszaknál, minden barbarizmusnál. Ez a tény ad

ÁRA 1 FORINT

Amerikai-szovjet jegyzékváltás a magyar kormányváltásról

Az Amerikai Egyesült Államok Weems dandártábornok útján jegyzéket küldöttek Szvirdov altábornagnak, a Szovet-

séges Ellenőrző Bizottság elnökének. Ennek a jegyzéknek a tartalmát, valamint Szvirdov altábornagy választát a következőkben közöljük:

Az amerikai jegyzék

első fele hivatkozik a washingtoni kormányhoz az év március 5-én és 17-én Kovács Béla letartóztatása után Szvirdov altábornagyhoz intézett jegyzékére és az erre adott válaszra. Azután ezeket írta:

Most azonban, úgy látszik, hogy a Kovács Béla által elkövetett bűncselekmény része volt ugyanannak az összeesküvésnek, melyet a három nagyhatalom nem vizsgálhatott ki, melyet viszont e hatalmak egyike ténylegesen kivizsgált és ez az elárás a magyar belügyekbe való legkiválóbb beavatkozásra vezetett. A szovjet hatóságok a magyar kormány kommunista helyettes miniszterelnökének közléseket tettek a magyar politikai helyzettel kapcsolatban, melyek állítólag Kovács Bélától származtak, miközben őt a szovjet megszálló erők fogva tartották, anélkül, hogy bárkivel is érintkezhetett volna. Ezeket a közléseket oly körülmények között tették, hogy ezzel a magyar miniszterelnök és a többségi kizsardapárt egyéb fontos tényezőinek lemondását előidézzék és hogy keresztül vigyék a magyar kormány újjaalakítását.

A Szövetséges Ellenőrző Bizottság amerikai és brit tagját nem tájékoztatták ezen közlések felől, ami nyilvánvaló megsértését jelenti a Szövetséges Ellenőrző Bizottság szabályzata 6/c szakaszának, mely úgy rendelkezik, hogy a Szövetséges Ellenőrző Bizottság amerikai és brit tagjának jogában áll kézhez venni minden olyan közlés, jelentés vagy más okirat másolatát példányt, mely érdekelheti az Egyesült Államok és az Egyesült Királyság kormányát. Kormányom megállapította, hogy ezen eljárás Magyarországon a politikai hatalom átcsoportosítását eredményezte, oly módon, hogy

a kisebbség, mely az utolsó szabad választás során 17 százalékos támogatást nyert, megsemmisítette a magyar nép többségének kifejezett akaratát. Ehhez a helyzethez, úgy látszik, a kommunista kisebbség vezetője, Rákosi, maga is hozzájárult, mert az értesülések szerint nyilvánosan meglegedésének adott kifejezést, hogy „vasöklű” pártja „céljainak tudatában” képes volt magához ragadni Magyarországon az ellenőrzést.

Kormányom tiltakozik ez ellen az egyoldalú eljárás ellen, mely megsérti a yaltai egyezményeket, valamint a magyar politikai életbe való ama szovjet beavatkozás ellen, mely sérti Magyarországon a demokratikus jogok további gyakorlását és a magyar nép szabadon kifejezett akaratát. Kormányom, mint a Szövetséges Ellenőrző Bizottság tagja, ismét kéri, hogy késedelem nélkül állítsanak fel egy háromhatalmi bizottságot a helyzet sürgős megvizsgálása céljából.

Amennyiben ilyen lépésre vonatkozóan nem jön létre megállapodás vagy nem történik más hasonló hatékony intézkedés megfelelő vizsgálat megejtésére, kormányom, tudatában azon kötelezettségeknek, melyek reá a yaltai nyilatkozat értelmében, mint a magyar békeszerződés aláírójára és az Egyesült Nemzetek tagjára hárulnak, olyan további intézkedésekhez fog folyamodni, mely a körülmények között megfelelőnek látszik.

Egyben élek az alkalmammal, hogy őszinte nagyrabecsülésemről biztosítsam.

Weems dandártábornok, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság amerikai missziójának főnöke.

Szvirdov altábornagy válasza:

Weems dandártábornok úrnak, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság amerikai missziója főnökének!

Tábornok úr!

Igazolva ez év június 11-én kelt levelének vételét, van szerencsém értesíteni, hogy nem érthetek egyet azzal az értékeléssel, melyet Ön levelében a magyarországi politikai helyzetet illetően ad. Az Ön állításai a politikai hatalom valamilyen változásáról Magyarországon, a magyar nép többsége akaratának megsemmisítéséről, valamint a kisebbség által Magyarországot fölött való valamilyen fajta ellenőrzés létrehozásáról — mindez nem más, mint minden alapot nélkülöző kitalálás.

Köztudomású tény, hogy a magyarországi kormányváltást az váltotta ki, hogy Nagy Ferenc, volt miniszterelnök megtagadta az országba való visszatérést, dacára annak, hogy a magyar kormány és a Független Kisgazdapárt vezetősége ezt kívánta. E kívánságot Nagy Ferenc nem teljesítette és önként lemondott.

Ez a válság a kormánykoalíció összes pártjainak közreműködésével az alkotmány szigorú betartása mellett oldódott meg.

Az új magyar kormány Dinnyés Lajos miniszterelnök úrral az élén alkotmányos megállapodás alapján alakult. A koalíció pártjai között eddigi megosztásának rendjét a „magyar” kormány személyi összetétele nagyjából a régi maradt. A magyar nép — nyilvános többsége bizalmát fejezte ki ennek a kormánynak. Ezt bizonyítja a Nemzeti Bizottság nyilatkozata, melyet a köztársaság elnöke és a koalíció összes pártjának vezetői írtak alá. Ezt bizonyítja a magyar nemzetgyűlés egyhangú határozata is, amely bizalmát fejezte ki a kormánynak s ennek meghatalmazását megszavazta.

Mindenen tények közismertek s kétségtelen, hogy Ön tudomásul bír arról s ezért az Ön levelében lehetetlen volt nem észrevenni azt a kísérletet, amely arra irányul, hogy a magyar demokrácia védelmének látszatát kelve, segítséget nyújtson egyes olyan személyeknek, amelyek beavatkozása az összeesküvésből való összeköttetéseikbe, saját népiük elől külföldre szöktek.

Ami az Ön azon nyilatkozatát illeti, amely szerint én a Szövetséges Ellenőrző Bizottság alapokmányának 6. c. szakaszát megsértettem azzal, hogy a Kovács Béla-ügy nyomozati adatait Nagy Ferenc kérésére a magyar kormány rendelkezésére bocsátottam — az Ön ezirányú nyilatkozata tévedé-

né. Azt a nyilatkozatot, mely szerint a magyar politikai ügyekbe szovjet beavatkozás történt, kitalálásnak minősítem.

Figyelembe véve a fent említett teket, nem egyezhetek bele az Ön azon ajánlatába, mely szerint közös hármashatalmi bizottság hozandó létre a magyarországi helyzet kivizsgálására, mivel ennek semmiféle szükségességét nem látom s úgy vélem, hogy ez a magyar belügyekbe való durva beavatkozás lenne, ami megengedhetetlen.

Fogadja őszinte nagyrabecsülésem kifejezését

SZVIRIDOV altábornagy.

Tízmillió kárt okozott a tűzvész a Hoffherr-Schranz gyártelepen

Vasárnap délig a rendőri és tűzorségi nyomozás nem tudta megállapítani a Hoffherr-Schranz gyártelepen szombat este és éjszaka pusztító tűzvész keletkezési helyét és okát. A gyártelep nagyrésze megsemmisült és a kár — hozzávetőleges szakértői becslés szerint! — mintegy tízmillió forint.

Angliából megérkezett és napok óta vall a rendőrségen a meggyilkolt Bányai Mária édesanyja

Vasárnap reggel középtemető, barna aszony hajladd végig a főkapitányság folyosóján, elegáns, világosszürke nyári kosztümben.

— Senkitt sem fogadok! — tiltakozott — hagyjanak békén... Ha otthon valaki csenget, nem nyitok ajtót. Senkivel sem állok szóba!

Bányai Andorné, aki most tért vissza Angliából, hogy valamit tegyen meggyilkolt leánya ügyében.

— Felháborító! — ismétli újra, mialatt özönével érkeznek a folyosóra meggyilkolt leányának férfi és női ismerősei, akiket beidéztek a főkapitányságra.

Valóságos tetemrehívás ez: most akarnak végre fényt deríteni a gyilkosságra, amely még a múlt év augusztusában történt.

Bányai Mária augusztus 28-án tánt el, de holttestemét csak az év április 27-én találták meg a széchenyihegyi Golf-szálló mögött, az árokban: külön került elő a törzse és külön a feje. A leánynak, aki meglehetősen mozgalmos életet élt, tengernyi ismerőse volt és a rendőrség mintegy százat ki is hallgatott közülük, anélkül, hogy a gyilkosság rejtelmét felderíthették volna. Különösnek találták azonban, hogy Bányainé leányának eltűnése után

gyar állampolgárságát és csak nehezen tudott beutazási engedélyt kapni.

Vallomása érdekesen világítja meg a bűneset némely szereplőjének alakját. Elmondta egyébként, hogy nem leánya eltűnése után tett lépéseket a kivándorlásra, hanem már előzőleg. Azért akart külföldre menni, mert fia is elhagyta az országot, Olaszországba jutott, ahol azonban internáltak. Fianak sorsa és az a körülmény, hogy leánya és közöttük viszálkodás volt, arra késztette, hogy elhagyja az országot. Bányainé vallomásának jegyzőkönyve 32 sűrűn gépelt oldal. Ennek a vallomásnak az alapján kezdődött meg

kivándorolt még mielőtt bármit is tudott volna gyermeke sorsáról.

Március 26-án, egy hónappal a holttest megtalálása előtt, kivándorló útlevelel el is utazott Angliába. Ott Leicestershire városban Strachan orvos házvezetőnője lett, barátja és utitársa, Patek Gizella pedig ugyancsak az orvos házában, szobalány. Bányainé elmondta, hogy amint a budapesti újságok tudósításait olvasta s így értesült arról, milyen pletykahálóba dobták bele az ő nevét, azonnal elhatározta, hogy hazatér. Közben azonban elvesztette ma-

Bányai Mária ismerőseinek tömegfelvonulása a főkapitányságra. A vasárnapi vallomások méris elmozdították a nyomozást a holtpontról.

„A rendőrségen mindent elmondok — szölt Bányainé a folyosón — de csak a rendőrségen! Mással nem állok szóba, mint a hatóságokkal!”

A Kisgazdapárt kezdeményezésére kétfőre összehívták a nemzetgyűlés agrárpolitikai bizottságát

A Kisgazdapárt kezdeményezésére hétfőn délután 4 órára a nemzetgyűlés I. számú bizottsági termébe összehívták a nemzetgyűlés agrárpolitikai bizottságát, amely

megállapítást, annak érdekében, hogy az agrárról két szótárát minél közelebb hozzák egymáshoz. Az ármegállapításnak tehát olyanak kell lennie, hogy az ne vonja maga után az agrárcélok érvényesülését, de ugyanakkor elérje a mezőgazdasági és ipari árk arányosítását.

az új mezőgazdasági árk megállapításával

A nemzetgyűlés külügyi bizottsága

foglalkozik. A bizottság ülése annál nagyobb érdeklődésre tarthat számot, mert a Gazdasági Főtanács szerdai ülésén ugyanezekkel a kérdésekkel foglalkozik. Ismeretes, hogy a nemzetgyűlés parasztpolitikai és ezen belül a Kisgazdapárt 128 parasztképviselője hetek óta sürgette a mezőgazdasági ár-

hétfőn délelőtt Bereczky Albert elnökletével tart ülést, amelyen a jövő hét folyamán a nemzetgyűlés elé kerül a ratifikációs törvényjavaslatot tárgyalja.

számunkra vigaszt az emlékezés eme nehéz óráiban is. Enyhítse gyászotok fájdalmát az a tudat, hogy a szenvedések napjaiban mi is veletek szenvedtünk, gyászotokban veletek gyászoltunk amikor jártatok a kálváriák kálváriáját...

Minden igaz, demokratikusan érző magyar nevében hitet teszek. És ígérem, hogy minden erőnkkel azon leszek, hogy a magyar demokrácia most épülő nemes világa a fájdalom minden érzését elfelejtse és begyógyítsa a fájó és vérző sebeket.

Mert nemcsak Ti voltatok szenvedői ennek a korszaknak, hanem a mi sorainkat is intotta és ritkította az akkori bűnös és vétkező politikai államvezetés, tudatosan, bűnösen és megbocsáthatatlanul.

A magyar falu parasztságának, a gyárak munkásságának, a polgárságnak tízezrei fagytak meg, dőltek ki és pusztultak el Európa országútjain. Ezek a vértanúk ma együtt sorakoznak fel a zsidóság vértanújainak mellette és együtt követelik a mult teljes felszámolását és leszámlálást a bűnösökkel.

Fogadjuk meg valamennyien: olyan életet teremünk a magyar ég alatt, amely lehetőleg teszi, hogy valaha is országunk határain belül a gyűlölködés, az embertelenség és a gonoszág üthesse fel fejét. Ezt az állami és társadalmi biztonságot demokráciánk máris megteremtette, amely nem felekedhet, nem társadalmi rang és osztály szerint különbözteti meg az embereket, hanem egyedül abból a szempontból értékeli, hogy kik a dolgozói, a munkásai, a vezetői ennek a sokat szenvedett népnek.

— A megáláztatások, a szenvedések és a fájdalmas gyász fekete árnya után jött a felszabadulás és éltető nap sugarak fényénél hirdetjük, hogy

ez a megtépett, félrevezetett nép rálépett arra az útra, amely testvéri közösségben fogja össze a jószándékú, dolgozó embereket.

— Itt állunk a megtépett emberi méltóság márványba faragott emléke előtt. Bűnös korszak mártírjai: legyen emlékeitek, áldozatvállalástok áldott és a demokratikus magyar kormány kegyelmeinek virágjait fogadjátok igaz megbékkéléssel!

A városi házi ünnepség után a köztársasági elnök és kísérete a gyűlési terembe ment az emlékmű felavatására, amelyet győri mesterek készítek. Hatalmas, piramisalakú, fehér mészkőből készült az emlékmű. Márványból készült kapuzatában háromnyílású vasrácskapu, rajta ezzel a dátummal: 1944—1945.

A temetőbeli szertartáson Eisenberg Béla győri főszóvivő megrázó gyászbeszédet mondott. Utána Mr. Lewitt, a Joint newyorki alelnöke beszélt, hangoztatva, hogy ez az emlékmű nem azoknak szól, akik meghaltak, hanem azoknak, akik élnek, figyelmeztetvén őket az emberi szolidaritásra, egymás megbecsülésére.

Ha hazatér Amerikába, emlékmű vizsi a köztársasági elnök szavait, amelyek meggyőzték őt arról a demokratikus jövőről, amely felé Magyarország halad.

A megrendüléssel fogadott beszédek után elsőnek a köztársasági elnök helyezte el koszorúját, majd a miniszterelnök a kormány koszorúját, Ortutay Gyula a Kisgazdapárt, Kuthy altábornagy a honvédség koszorúját tette le az emlékműre.

— Érdekes premier lesz június 21-én az „Alkotás” Művészklubban: megnyitják a Képzőművészek Szövetségének kiállítását! Ezt a kép- és szobortárlatot azonban a szokásoktól eltérően nem a Kultuszminiszter nyitja meg, hanem Rónay Sándor szövetségi elnök miniszter. A művészeknek vérmesek a remények: sokat várnak a képzőművészek szövetségétől.

FORUM

VIII. házszám

KÁVÉDARÁLÓ

prima kivitelben

bakelit tölcserrel

liveg kávéfőrelővel

1 évi garanciával

Egyedületesítés:

VÉSZI LÁSZLÓ

IV., Irányi-utca tizenhárom.

Viszonteladónak engedmény

Órák, ékszer Neufeldtől, csak Rákóczi-út 8/a

Tudja Ön hol a Semmelweis-utca? Ahol Önnek is szívesen készítenek precíz szemüveget.

GYIMESI-OPTIKA
Belváros, SEMMELWEIS-U. 8

2000 hadifogoly érkezett vasárnap Budapestre és 1000 Debrecenbe, hová hétfőn újabb 1400-at várnak

Vasárnap, a verőfényes kora reggeli órákban, hatalmas tömeg parant meg a nyugati pályaudvart és környékét: könnyes szemű

fiatal asszonyok, gondterhelt apák, izgalomtól piros arcú gyermekek. Hat óraker a megafon nagyot dörög: jelentette, hogy

továbbindultunk Debrecenbe. Indulás előtt az oroszok felruháztak bennünket, el is búcsúztattak. Debrecenből éjszaka indultunk el, de sokan leszálltak már a közbeeső állomásokon...

Szombat este rendőri intézkedésre volt szükség, annyira ellepte a várakozó tömeg a pályaudvart.

Hiába mondták az embereknek, hogy a hadifoglyok csak vasárnap kora reggel érkeznek, ott maradtak, várakoztak. Mivel a tolatómozdonyok veszélyeztették a testi épségüket, a pályaudvari őrszoba legénysége sietett a MÁV-alkalmazottak segítségére, de nem boldogultak a tömeggel, radóautó robbogott a pályaudvarra, hogy helyreállítsák a rendet.

mindjárt megérkezik a menetrendszerű debreceni személyvonat és a kocsikban — négyszáz hadifogoly! Azt is tudtadta, hogy nyolc óra tájban különvonat fut be a tető alá, újabb 1000—1500 hazatérő hadifogollyal.

A tömeg, amely már a szombat esti órákban értesült arról, — a hír szinte szájról-szájra szállt a fővárosban! — hogy Debrecenből vasárnap reggel hadifoglyok érkeznek, egyre jobban szaporodott és egyre izgatottabb lett, mikor a személyvonattal megérkeztek az első hadifoglyok, a fogadó bizottság egyenruhás tagjai felálltak a peron hosszában, a rendőrök koronát húztak, hogy visszatartsák a hullámmó-morajló sokaságot, a szélben ezenedélyesen libeggette a piros-fehér-zöld zászló, s a megafon ismét megszólalt: jelentette, hogy

hogy tisztálkodjanak, enni és innivalót kapjanak. Miközben a hangszórókon át egymás után szólították a hozzátartozókat. Megrázó volt, amint a hangszórókra figyeltek, kitágult szemmel, sápadtan az izgalomtól és várták a jeladást...

A Reggel beszélt a hadifoglyokkal, akik ezeket mondták:

— „Négy napja érkezünk Máramarosra, majd egy nap mulva

„A rend, a fegyelem, a békés munka támaszai leszünk!”

Debrecen, jún. 15.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A hadifoglyvonatok egymásután érkeznek Debrecenbe. Szombaton 2000, vasárnap délig 1000 hadifogoly érkezett a pályaudvarra. Vasárnap kora reggel már mintegy

tízezrenyi tömeg lepte el a lakotanya előtti térséget,

ahol az ünnepélyes fogadtatás történik. Nagy Lajos a kormány és a népjóléti minisztérium nevében köszöntötte a hazatérteket, méltatva Sztálin generalisszimus gesztusát, amellyel lehetővé tette ezt a

boldog hazatérést. A hadifoglyok nevében Günsberg Ferenc mondott köszönetet a fogadtatásért és kijelentette, hogy ők mindannyian

a rend, a fegyelem, a békés munka támaszai lesznek,

egyenes úton fognak járni és nem szolgálnak idegen érdekeknek. A hadifoglyok egyébként jó egészségi állapotban és rendszeren öltözve érkeztek meg. A hazatérők között néhány tiszt volt, de a többségük legénységi állományú és akad közöttük munkaszolgálatos is. Hétfőre újabb 1400 hadifogoly érkezését jelzik.

Mistéthnek mákostésztában csempészték levelet a Markóba —

két hétig nincs „önkosztjuk” az összeesküvőknek

Szombaton a Markó-utcai fogház parancsnoka jelentette a népfőügyészség vezetőjének, hogy Mistéth Endre volt miniszter egyik hozzátartozója

a frissen készített mákostésztában levelet csempésztett a fogházba.

Mikor átvizsgálták az összeesküvők „önkosztját”, az élelmiszerek között — másik levelet is találtak elrejtve! Miután a letartóztatási intézetekben büntetik a levelezéscsempésztést, a népfőügyészség vezetője ezúttal is súlyos büntetést

szabott ki:

két hétre felfüggesztette Mistéth és a többi 130 összeesküvő politikai fogoly önélelmészeti kedvezményét!

Az összeesküvési perrel kapcsolatban letartóztatott foglyok két hétig nem kaphatnak tehát kívülről élelmiszert.

Meghosszabbították

az olasz nemzetgyűlés mandátumát

Az olasz nemzetgyűlés rendkívül heves vita után

ez év végéig meghosszabbította mandátumát.

A kormány eredeti javaslata szerint csupán szeptember végéig kívánta a nemzetgyűlés élettartamát meghosszabbítani, de a jobboldal módosító indítványt nyújtott be és a többség ezt az indítványt fogadta el. Ezzel még nem dönt el a De Gasperi-kormány sorsa. A döntés a mérsékelt baloldali kispártok kezében van, ez a pártcsoport a mérlegelőre. A kispártok most szervez-

kednek és a köztársasági párt vezetőjének, Paolardinának szombati cikke szerint

lehetséges, hogy a mérsékelt baloldal és a kormány kompromisszumot kötnek,

amelynek értelmében a bizalmi kérdésnél tartózkodnak a szavazástól és ezzel biztosítják a kormány többségét.

— Halálozás. A mártírhalált halt Győri Miklós, Ibusz főtisztviselő síremlékét vasárnap avatták fel a rákoskertesztúri temetőben.

Köztisztviselői fizetésrendezés és nyugdíjmelés augusztus elsején

A hároméves terv augusztus elsején kezdődő végrehajtásával a kormány összpontosítja erőfeszítéseit a magyar nép élet színvonalának fel-emelésére. Ebbe a programba szervesen beletartozik a köztisztviselők fizetésének rendezése, amelynek során nemcsak emelésre törekcsenek, hanem az egyes csoportok és fizetési osztályok közötti aránytalanságok kiküszöbölésére is, a megélhetési költségek figyelembevételével. A többgyermekes k¹-alkalmazottak a családpótlék új rendezésénél megfelelő magasabb juttatásokat kapnak. A kormány törekvése az, hogy az állami bevételek emelkedésével párhuzamosan a nyugdíjakat is fel-emelje augusztus 1-től.

150.000 forint értékű ékszert loptak a letartóztatott Festetich Ernő lakásából

A „sibolások” és csempészek miatt letartóztatott Festetich Ernő felesége vasárnap reggel bejelentette a főkapitányságon, hogy Benczur-utca 25. alatti lakásáról mintegy 150.000 forint értékű ék-

szert tűnt el. Megállapították, hogy a lopást csak a helyzettel ismerős követhette el. A napokban szerelő járt a villában, de sem ő, sem a szobaleány nem tudott felvilágosítást adni az ékszerekről.

„Szemben állunk minden olyan törekvéssel, amely a demokrácia ellen irányul”

mondotta vasárnap Dobi István Kiskunfélegyházán

Vasárnap a Kisgazdapárt Kiskunfélegyházán tartott nagygyűlést a Petőfi-téren

10.000 főnyi közönség előtt.

A gyűlés vezető szónoka Dobi István volt, aki beszédében elején a Kisgazdapárt multibeli harcáról emlékezett meg, kiemelve azt, hogy nemcsak szemben állott az elmúlt ellenforradalmi rendszerrel, hanem a titkos választójogért és a föld-reformért folytatott harcával aktív részesevé vált a magyar demokrácia megeremeléséért folytatott küzdelemnek. Mi tiszta multunknál fogva, mint az ország legnagyobb társadalmi rétegének képviselői

a Kisgazdapárt nélkül Magyarországon nem lehet politikát csinálni

és ezért régi vezetőink elvesztése után is újult erővel kell hozzáfogunk a megtisztult párt gazdasági és politikai célkitűzéseinek megvalósításához. Elhatároztuk, hogy egységesebbé tesszük a pártot és egyértelműbbé politikai magatartását.

A párt a magántulajdon elve alapján áll

és azt akarja, hogy minden embernek legyen magántulajdona, a föld is legyen a paraszté, a méhely vagy kisüzem a kisiparosé.

Külpolitikailag

arra törekcsünk — mondotta Dobi —, hogy a világ valamennyi szabadságszerető demokratikus népével jóbarátságban éljünk, természetesen mindenekelőtt közvetlen szomszédainkkal. Eleősorban a baráti Szovjetunió bizalmának és támogatásának a megnyerésére törekcsünk s meg vagyunk győződve, hogy a Szovjetunióval való barátságunk ténye nem meggyengült, hanem megerősíti a magyar függetlenséget.

A SVÁB-BOGÁR
a lakások réme fertőző és
VESZÉDELMEZ.
Bizos védelmet nyújt
HOMO-TOX
porozószer,
a tökéletes rovarirtó

Kérje szaküzletben!
— Megnyitott az Újságkiadó Tisztviselők balatonboglári üdülőháza. A teljesen újjáalakított és bekebelezett kényelemmel újból felszerelt 30 szobás üdülő a MÁVAG szociális osztálya bérelte ki az idei évadra s a gyár dolgozói kéthetes időközben élvezik a nyaralás örömeit. A MÁVAG dolgozói végre olyan helyen és olyan körülmények között pihenhetik ki nehéz munkájuk fáradságait, amely azelőtt munkás számára elérhetetlen volt.

Gyors, pontos, szép
20 év óta fennálló
MAYER
kelmetestető- és vegytisztítógyár
munkája
Beák Ferenc-utca 16.
Értékelés: nincs! Telefon: 121-046

IRODABUTORT IS
KOCIS JÁNOS készítőnél vegyen
Budapest, V., Nádas-r. 20. Tel.: 121-128.

Modern és styl
bútorok
nagy választékban. Perzsa
szőnyegek. Vétel, eladás,
csere! Fizetési könnyítések!
URANIA
TOGHIA és NÉMETH
Budapest, VII., Somogyi Béla-
út 3-c. — Telefon: 326-631.

ÖN kövölkezik...
A HELYES FOGAPOLÁS:
RENDSZERES ORVOSI
VIZSGÁLAT
ÉS 2x NAPONTA
KALODONT
fogkrém

HIREK

Éjszakai írka-fírka

Irtó Egyed Zoltán†

Oly tragikusan elhunyt barátunk 14 év előtti kímálatlan írása ez az egzotikus költemény prózában. A magyar Peter Altenberg világa már a múlté, de irályának bája, illata, bravúrja talán túléli a szakadéka zuhanat kora és a sírjában megpihent frót.

A zenekar tuszt hűz, a lámpák elaluszának, csak négy kék üvegoszlop világítja meg a parkettet, amely annyi millió szándál, balletcipő és meztelen talpacskák nyomait őrzi. Egy kis leány, egy vöröshajú amerikai pofácska lép be a zenekar mögött a négy-szögű arénába, ezüst cipőben, kis kék szoknyácskában, nagy kék szemekkel, csigahaja a vállán. A zenekar lélegzetet vesz és halkán intonál, a gyermek énekelni kezd. Édes, buta kis amerikai songot gügyög, azt az örököt, ami a szívéről és a szerelemtől dalol, akármi is a címe. Did my heart beat, did I fall in love, csücsöríti a vöröshajú, pici porcellánbaba, rózsalevelekből préselt testecskejével hajladozva a taktusra. Hirtelen csend lesz, a zene is útszemlemlül, nem zavarja kacaj, diskurzus, sikoly. A gyermek táncolni kezd, a neve Darlene Walders.

Mi ez a szűzi mosolygás, amely ennek a jazzre hangszerelt hajszababának a mozdulataiból árad? Mi ez a friss jókedv, amely hetyle kis figurájából friss zuhanyleként ömlik s amely rögtön valami édes bámulatban tartja fogva az embert, hogy csupa szemmé válik s a cigarettá sercegeve ég csonkig az újjai között? Ez a repdesés és esapongás, a salthomortáléknak ez a hancurozó viharzása, amely oly testetlen s (legnehezebb akrobatizmusában is) oly valószínűtlenül könnyű és légies, mint a holdsugáron táncoló tündéreké, valami csodálatos testi állapotot teremt: mintha levegő helyett oxigént szívna be az ember, hirtelen könnyűnek érzi magát és szívével, lelkével mosolyogni kezd. Egy mámoros kis ponny vágta körbe a barna parkett négy-szögében, rozsdavörös sörényű, tökéletes kis Ziegfeld-csikó, aki ártatlan kacér kis derekával, selypítve begördülő térdeivel maga a bimbózó testi tavasz. Hogy repül, nézd, hogy pattan, forog, lobog, alig értve földet, láthatatlan szitakötőszárnyacskaín lebegve, hogy hull a salto egéből a spárga örvényébe s hogy pattan belőle újra földre, kis szoknyácskáját forrón meglöbentve, mint egy gyermeki Cécie, aki tiltott paradicsomot ígér...

Milyen szerelem jutalma lehet ez a csöpp kis női csoda, milyen apa és milyen anya gyermeke, milyen ifjúság és milyen május ajándéka... Az ametisztkékszemű gyermek ma még kis pajtásait mulattatja önfelédten, a tavaszi rét virágain táncolva s nem éri magán a felnőttek tekintetét. De holnap talán, talán már holnap... tággabbra nyílnak az ametiszt szemek s a bimbósókra nyíló szájon kis, tikkadt mosoly jelentkezik. Az elvérezni vágyó első szerelem mosolya. Aznap fog Darlene Walders legszebben táncolni életében.

És meg fog gyűjteni mindenkit, aki aznap boldogtalan lesz. (1933 december 11.)

— Vádiratot adtak ki a nyilas hadbírószáki főnök ellen. A nép-ügyészség háborús és népellenes bűncselekmény címén adott ki vádiratot Leventeuvári (Litome-riczky) Nándor vezérőrnagy-hadbíró ellen, aki 1944-ben, a német megszállás után felállította a hadbírószágot, ennek főnöke lett és mint ilyen, számos esetben utasította alantasait igazságtalan ítéletek meghozatalára. Ez a bíróság végzetette ki Bajcsy-Zsilinszky Endrét is!

— B-listára kerültek az antidemo-kratikus szobrok. A székesfehérváros közművelődési ügyosztálya összeállította azoknak a szobroknak a jegyzékét, amelyeket el fognak távolítani a közterükről. A szobrok sorsa fő-
lött a legközelebbi közgyűlés dönt. Mintegy 150.000 forint szükséges ahhoz, hogy Klebelsberg, Werbőczy és Torma Cecília szobrait eltávolítsák, de a főváros „eltanácsol” a város különböző közterületeiről egész sor katonai és csendőremi emlékművet is. Klebelsberg szobra helyén állítják fel József Attila, a tragikusorsú nagy költő szobrát.

— Egyed Zoltán családjának küszönete. Hálásan köszönjük mind-azoknak, akik drága testvérünk: Egyed Zoltán temetésén megjelen-tek és nagy gyászunkban velünk együtt éreztek. Dr. Szentpétery Gyuláné Egyed Vilma, dr. Egyed Béla.

Feneketlen hordó

A Reggel hírt adott már arról, hogy a Gazdasági Főtanács „a gazdasági életben érezhető ideges hangulat” miatt nem járult hozzá a tőzsdén a Pénzüntérítési Központ útján eszközölendő intervenciók vásárlásához. Megbízható értesülésünk szerint a Főtanács döntését egy inter-
venció vásárlás előzte meg.

Az első kísérlet alkalmával 500.000 forintot fordítottak intervenciók vásárlására, hogy a mélypontra súlylyed papírok további áresését megakadályozzák, de a félmillió befek-tetésnek semmi gyakorlati eredmé-nye nem volt.

A spekuláció hamar fölfedezte az intervenció, megfáztotta és 24 órai átlomná enyhülés után az árak tovább estek.

Az intervenció ma — mondották il-letékes helyen — olyan feneketlen hordó, amire a kincstárnak nincs pénz és ezért a további intervenció tervéről le kellett mondani.

Ki a halálragzózt ismeretlen:

Fábián Mihály vagy Fogd János?

Vasárnapra virradó éjszaka a sas-halmi Szabadág- és Tiszta-utak sarkán halálragzózt a teherautó egy kerékpáros fiatalembert, majd — to-vábbrobogott. A halottat a környék-beli lakosok nem ismerték fel. Zse-bében kétféle névre kiállított irato-
kat találtak: Fábián Mihály és Fogd János irományait. A rendőrség igyekszik kideríteni: ki az áldozat?

— Hétfőn kezdődik az ellenállási igazolványok felülvizsgálása. Az el-lenállási mozgalommal kapcsolatos felülvizsgálat ügyében a miniszter-einkörség kezdeményezésére az érin-tett szervek bevonásával e hó 16-án délelőtt 10 órára érkezőletet hívtak össze. A kérdés végleges rendezé-sére rendezetttervezlet készül, amely már a legközelebbi minisztertanács elé kerül.

— Új egyetemi magántanárok. A Pézmány Tudományegyetem orvos-karán dr. Sella Camillót, dr. Fischer Antalt, dr. Ötvös Ervint belgyógyászattól, dr. Károly Józsefet, dr. Andó Tibort sebészettől, dr. György Ivánt és dr. Temesváry Mik-lózt nőgyógyászatból, dr. de Chatelet Andort rheumás betegségek tárgy-körből magántanárrá habilitálták.

— Orvosi hír. R. dr. Ladányi Jo-hanna fogorvos rendelését, V., Szent István-körút 24. alatt megkezdte. Telefon: 128-084.

— A kávéházak zárórája: reggel 4 óra. A belügyminiszter elrendelte, hogy Budapesten és a törvényható-sági jogú városokban a nyári idő-számítás alatt reggel négy óra le-gyen a kávéházak zárórája.

— Pertiss Pali temetése. Hétfőn délután félháromkor temetik a Ke-repesi-úti halottasházban Pertiss Pa-lit, a híres cigányprimást. A fővá-rosból és a vidékről hatalmas cigány-zenező sereg gyűlekezik Pertiss Pali ravatalához, hogy száz szől cigány hegedűjén borongjon fel az ősi te-mető nótá: „Most van a nap leme-nőben...”

Szekfü Gyula moszkvai követ tárgyalásai

Szekfü Gyula moszkvai követünk megbeszéléseket folytat Dinayés mi-niszterekkel, Mihályi ideiglenes külügyminiszterrel és kihallgatáson jelent meg Tilly Zoltán köztársasági elnökkel. A Reggel értesítése szerint Szekfü egyelőre visszatér Mosz-kvába.

— Rendőrközre került Pintér doktorné, a kistarcsai nyilasok pénztárosnője. Dr. Pintér Nándor orvos felesége 1939-ben beiratko-zott a kistarcsai nyilaspártba és ott vezetőszerepet vállalt. Nyilas teadélutánokat és önképzőkört tar-tott fenn, majd átvette a pénztár kezelését, amelyet — néhány nap-pal később elstikkasztott. Pintérnét emiatt kizárták a pártból, mire az asszony beiratkozott az óbudai nyilaspártba. Közben a kistarcsai piacon nagy tömeg előtt német-barátságát hangoztatta, éltette Szálasi és kijelentette, hogy a zsidókat ki kell irtani. Hosszas nyomozás után most fogták el Pintérnét, aki ellen az ügyészség népellenes bűncselekmény miatt emelt vádat.

— Házasság. Szakasits Antal miniszteri osztályfőnök házasságot kö-tött Boros Lenkével. Tanúk voltak: Schiffer Pál nemzetgyűlési képviselő és Bartha Károly.

Kiterjesztik a Külforgalmi H. T. export-import tevékenységét

A Reggel hetekkel ezelőtt hírt adott arról, hogy a fűszer- és gyar-matárubehozatalt kizárólagos jog-gal a Külforgalmi Rt.-ra bízták. Értesülésünk szerint illetékes he-lyen a Külforgalmi Rt. export-import tevékenységének további fejlesztésével foglalkoznak és ki akarják terjeszteni egyes tömeg-cikkre, valamint a nagymennyi-ségben szükséges elsőrendű gyár-tási nyersanyagokra is. Így például gumira, gyapotra, gyapjura és bőrrre. A kérdés megvizsgálására és sürgős javaslatételére a keres-kelelmi minisztérium, pénzügy-minisztérium, iparügyi miniszte-rium, a Gazdasági Főtanács, az Ár- és Anyaghiatal és a Nemzeti Bank kiküldöttéből bizottságot alakítanak.

— Kitérítések. Széchenyi Ferenc Beszkárt vezérigazgató-helyettesét, Maróti Károlyt, a Beszkárt üzemi bizottsági elnökét Palkó Sándort, az Athenaeum vezérigazgatóját és dr. Hahn Sándor tanácsnokot a Magyar Köztársasági Erdemérem tiszti ke-resztjével, dr. Csikszenthy Rezső mi-niszteri tanácsost, dr. Varrasovszky László külkereskedelmi főtitkárt, a Köztársasági Erdemérem arany, dr. Gáspár Odón miniszteri titkárt, dr. Józsa Dénes miniszteri osztálytaná-csost pedig a Magyar Köztársasági Erdemérem öszt díjazásával tüntet-ték ki.

— Külföldön 616 nyugdíjasok a jövőben csak kivételes esetben kap-nak nyugdíjat. Elsősorban azok fog-nak kapni, akik a nyugdíjat itthon élő hozzátartozóik támogatására ki-vánják fordítani.

— Felfzabadiították a sertés-hús árát. A közellátásügyi miniszter ren-deletet adott ki, amely szerint a sertés-hús árát az eladó és a vevő szabad megegyezéssel állapíthatja meg. A sertészsír, szalonna, hár és tepertő, valamint a füstölt sonka legmagasabb fogyasztói ára továbbra is érvényben marad.

* Vadódi ékszer jótétben díszít — szükségben segítő Ékszermodellek SEREGINÉL, Haris-köz 6, félszemlet!

A kátái ember

Középmagas, szikár, egy deka zsír since rajta, kis kajla bajsza van, csendes kék szeme, halk hangja s igen tisztesség-tűdű modora. Magyar paraszt, örökkön egyforma emberi típus, nem panaszkodik soha, nem kér semmit s csak akkor beszél, ha kérdik. Itt dolgozik Pesten, de a családjával együtt Nagykátán lakik. Reggel félháromkor kel, vasúton jár be a fővárosba, dol-gozik délután ötig, ebédet nem eszik, csak egy szelet szalonnát, kenyeret, hagymát. Délután ötkor végez a munkájával s indul vasúton hazafelé. Kilencre jár az idő, mire hazaér, akkor meg-öntözi a kertjét s kimegy kapálni a szőlőjébe. Mart van szőlője is, egy hold. Vasárnap permetez. A szőlő a múlt évben bőséges-sen hozott, abból iskoláztatja a két gyerekeit. A bére csekély, de megél belőle, mert krumlit, babot, borsót megterem a földje, s bizony, mondja: „szerényen élünk!” Kora tavasztól késő őszig nem alszik, csak napi három-négy órát, mert mire vacsorához ül, van vagy féltizenegy s hajnali szürkületkor már felkel. Mindezt a világ legtermészetesebb hangján mondja el, s nyilván meg-győződése, hogy ez a dolgok rendje, ennek így kell lennie. Olvasott férfiú ez a kátái magyar, pontosan tudja, miről van szó az országos politikában, azt is tudja, hogy ami a világban folyik, nem más, mint „harc a piacokért”. De azt mondja, nem az ő dolga, hogy ebbe beleszóljon. Az ő dolga, hogy Pesten dolgozzon, Kátán a szőlőt megművelje s a családját eltartsa. A háború előtt nagy könyveket írtak a német gazdasági csodáról, a német „Wirtschaftswunderrol”. A magyar gazdasági csodáról igen kevés szó esik, bár a legkajánabb külföldi megfigyelő is megállapítja, hogy a magyarság csodálatos eréllyel és munkakészséggel hozta rendbe romba döntött házat. Ez a magyar paraszt, ez a kátái em-ber, ez a munkás és egyholdas szőlőbirtokos, emberi hangya, aki 18—20 órát dolgozik naponta — ez a magyar csoda nyitja. Ez az emberfajta, amely csodálatos keret varázsolta a homokból, kiállott és lebit minden hódoltságot, túlélte minden idegen és feudális urát, minden tudományos készütség nélkül is pontosan tudja, hogy minden emberi haladás, minden új érték forrása a munka, s amely a maga munkáját zokszó nélkül állítja az ország szolgálatába, anélkül, hogy nagy szavakat az ajkára venne. Meg-hajlok a kátái ember előtt...

KISS DEZSŐ

Újra tárgyalják Karácsonyi Guido szegedi plébános háborús bűnügyét

Tizenkétévi fegyházra ítélték annakidején az egyik szegedi plé-bánost, Karácsonyi Guidót, mert 1945 karácsonyán a templomi szószé-ken a németeket dicsőítette és igye-kezett felkelteni a félelmet az oroszok ellen. A NOT alaki okokból megsemmisítette az ítéletet és új el-járássra utasította a népbíróságot. Most már nem a szegedi népbíróság tárgyalja a volt plébános ügyét, ha-nem a budapesti népbíróság Gál-falvy-tandaca, amely hétfőre tüzte ki a tárgyalást. A 60 éves plébánost egyébként a NOT szabadlábra helyezte.

— A Pohtka, Oltványi Imre és Katona Jenő hetilapjának vezér-cikkét „Miért állunk a baloldalon?” Oltványi Imre írta. Az e heti szám rendkívül értékes és érdekes tar-talmából kiemeljük Katona Jenő nyilatkozatát egy prágai lapban, a szerkesztő Pád Ferenc tanulmá-hyát, Károlyi Mihály, Frey András, Gogolak Jenő, Holly Jenő, Kele-men Gábor, Egri Pál, Árgus, Szat-mári Jenő, Gyárfás Miklós cikkeit és Stella Adorján hűséges és finom portréját Egyed Zoltánról.

— Új gyógyszer a gyomorvérzés ellen. Dr. Byrne M. Daly amerikai orvosnár bejelentette, hogy „trom-bin” nevű véralvasztó anyagot fede-zett fel, amely a gyomor- és bélvér-zést azonnal megszünteti.

Felhívás a textilkiskereskedőkhöz!

A pamutárueosztás új rendje lehetővé teszi, hogy a kiskereskedelem áruít bárhol, tehát ismét régi, bevált és kipróbált nagykereskedőjénél szerezhesse be. Felkérjük tehát kartársainkat, hogy „G” pontjaikat azok kézhezvétele után haladéktalanul küldjék be nagyke-reskedőkhöz, ahol a szelvényes és szabadáru ellátásuk biztosítva van. Felkérjük továbbá azon t. Kiskereskedő kartársainkat, akik erre vonatkozólag már írásbeli ígéretet tettek, hogy ezt váltsák be és szelvényeik kézhezvétele után haladéktalanul jelentkezzenek, hogy az áruk szárhítása mielőbb megkezdődhessen. A nagykereskedelem becsületesen és eredményesen tölti be feladatát: a gyors és jó áruellátást!

SZÖVETKEZZETEK VELÜNK!

A magyar textilnagykereskedők.

Utlevél gyors- 3 db 15 forint PÁRISI NAGY
fénycsép 5 „ 20 „ ARUNÁZ

Feuer fest tisztít garantált szárazon
tricolorinben

Ha kell, egy nap alatt is. Bajnok-utca 12. Telefon: 127-140

Lezuhant egy amerikai repülőgép: ötven halott!

New York, június 15.
A szombatra virradó éjszaka a Chicagóból Washingtonba indult Skymaster-repülőgép, amely ötven utast vitt magával, lezuhant. Mikor rábukkantak a repülőgép roncsaira, rábukkantak a repülőgép roncsaira, egyetlen utasát sem találták

életben. Amerikában nagy megdöbbenést keltettek a legutóbbi súlyos repülőszerecsétségek. Nem egészen három hét alatt három szerencsétlenség történt és ezek során 146 ember pusztult el. Truman elnök két ízben is folytatott megbeszélést a polgári repülés-

ügyi bizottság elnökével. Lehetséges, hogy az amerikai kormány különleges rendszabályokat alkalmaz a légitforgalom biztonságának megerősítésére. A szenátus külön megbízottat küldött ki, hogy a helyszínen tanulmányozza a legutóbbi repülőszerecsétségek körülményeit.

Truman elnök aláírta a békeszerződéseket

Truman elnök csütörtökön aláírta az olasz, magyar, román és bolgár békeszerződéseket és ezzel az Egyesült Államok ezeket a szerződéseket ratifikálták.

Az olasz szerződésről az elnök kijelentette, hogy néhány pontja nem áll összhangban óhajainkkal, de az Egyesült Nemzetek szervezetének keretén belül lehetséges, hogy bizonyos változások végrehaj-

tását biztosíthatjuk. Az olasz békeszerződés ratifikációjával — mondotta még az elnök — lezártuk az olasz-amerikai kapcsolatok szerencsétlen fejezetét és ezzel új kor kezdődik, amely elég az olasz nép reményeivel és bizalommal tekintethet. Az amerikaiaknak nagy elégtétel, hogy Olaszország mellé állhatnak, amikor az olasz nép felépíti új demokráciáját és helyreállítja elvesztett szabadságjogait.

Magyarországon is eltörlik a halálbüntetést

Ries igazságügyminiszter és Major NOT elnök nyilatkozik A Reggelinek

Vasárnap a halálbüntetés eltörléséről beszélgetett A Reggel Ries István igazságügyminiszterrel. A beszélgetést az tette időszerűvé, hogy a Szovjet az Egyesült Nemzetek szervezetében felszólította a világ nemzeteit:

kövessek a Szovjetunió példáját és töröljék el a halálbüntetést,

mert az élethez való jog megillet minden embert és ennek az elvnek szerepelnie kell az emberi jogokról szerkesztett nemzetközi alapokmányban is.

lálbüntetés eltörlésének időpontja mindenkor az ország erkölcsi és politikai erejéhez igazodik. Igazi aranykor lesz az, amikor a világ erkölcsi és politikai biztonsága olyan fokra emelkedik, hogy a halálbüntetés szükségtelenné válik. Kétségtelen, hogy az élethez való jog — minden ember joga!

A halállal büntetendő cselekmények éppen ezt a jogot fenyegetik — a büntettek részéről!

A halálbüntetést tehát akkor lehet csak ésszerűen eltörlőlni, ha ez a fenyegetés vagy megszűnik, vagy jelentéktelenné válik. Így azután saját erkölcsi és politikai erejéről tesz tiszteletreméltó tanúbizonyságot minden ország, amely eltörli a halálbüntetést. Szeretném, ha — Magyarország is mielőbb tanúságot tehetne erről!

— A nemzetgyűlésben, a költségvetési vita során — mondotta az igazságügyminiszter — hangoztattam a halálbüntetés eltörlésének szükségességét és ugyanakkor utasítottam a törvényelőkészítő osztályt, hogy a kodifikálásban levő új büntetőtörvénykönyv-tervezetből hagyják ki a halálbüntetést!

A most készülő új büntetőtörvénykönyv-javaslat előreláthatólag

csak a jövő évben kerül be a magyar törvénytarba.

Kérdést intéztünk Major Akoshoz, a Népbírók Országos Ta-

nácsa elnökéhez is: aki így vélekedik a halálbüntetés eltörléséről:

— Igen örvedetesnek tartanám, ha a Szovjetunió felhívásának minden nemzet eleget tudna tenni, közöttük Magyarország is. Kétségtelen azonban, hogy a ha-

Megölték Penészleken a szociáldemokratapárt titkárát

Az egyik gyilkos telakasztotta magát, a másikat elfogták

Nyiregyháza, június 16.
(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Szombatra virradó éjszaka, félegy tájban bezörgettek Schwalb Gergely burgonyabizományos penészleki házába. Schwalb, aki a szociáldemokratapárt helyi szervezetének titkára, felriadt álmából.

val — szólalt meg az ablak alatt egy rekedtes hang.

Schwalb gyanútlanul kinyitotta az ajtót és abban a pillanatban

zsebvilnylámpa éles fényugara villant a szemébe, amely elkápráztatta, majd hatalmas ütés zúgott a fejére, valaki megragadta a kabátját és betaszította a szobába.

Ott aztán le akarták teperni támadói, de Schwalb nem adta meg magát, öklével nagyot dustott egyik éjszakai hivatalos vendégnek a fejére, mire a másik kést rántott elő a csizmaszárdából és oldalbaszúrta a védekező embert.

OlaJos Gyula 22 éves és Dorogi Ferenc 19 éves munkakerülőkre terelődött, akik az új folyamán eltűntek a községből. Hajnalban megtalálták OlaJost holttestét. Mikor érezte, hogy nyomában vannak, felakasztotta magát, Dorogit pedig még a reggeli órákban elfogták.

A két gyilkos személyes bosszúból ölte meg Schwalbot, aki két évvel ezelőtt ért haza a deportálásból és a községben mindenki becsülte és szerette.

Schwalb még akkor is tovább küzdött, megmarkolta a kést, amely csontig belevágódott az ujjába és segítségért kiáltott. A lármára felébredt a szomszédja, Tamás Endre gazdálkodó, aki felriasztotta a falut. Alig mult néhány perc, mikor

vasvillás, dorongos emberek rohantak Schwalb háza felé, de akkor már csak a vérben fetrengő áldozatot találták meg. Gyorsan orvost kerítettek, megérkezett a rendőrség is. Schwalb néhány kérdésre nagynehezen megfelelt, de személyleírását nem tudott adni támadóiról s félóra mulva meghalt.

A rendőrök vérnyomokat találtak, amelyek a háztól elvezettek mintegy kilométernyi távolságban.

A gyilkosok egyike tehát megsebesült Schwalb ütéseitől!

Penészleken nem aludt ezen az éjszakán senki, világosak voltak az ablakok, az emberek az utcára se-reglettek. Mindenki politikai gyil-

NAPVÉDŐ SZEMÜVEGET SZAKKÉPZETT CÉGTŐL

BELVÁROSI OPTIKA-FOTO
Napszemüveg különlegességek és dioptriás napvédők
V. Petőfi Sándor-u. 10 minden erősségben.

Optifot VI., Teréz-körút 48.

Dioptriás napszemüveget ismét kap
VAJDA MARIANNE látszerészti.
T.: 385-132. VI., Városház-u. 4.

DANYI FOTO-OPTIKA
Saját csiszolóüzemben bármilyen kombinált színes v. fehér üveget rendelés szerint is elkészítik.
Budapest, Váci-utca 23. — Tel.: 181-166.

Különleges napvédők
Veres Fotó-Optika
V., Vörösmarty-tér 6.
Tökéletes amatőr munka kidolgozás!

ZEISS-Umbral
dioptriás napszemüvegek.
MARTON-OPTIKA
IV., Egyetem-u. 11. Sarokházat.

MEGNYILT AZ EURÓPA ARUHÁZ
(IX. Csillag-tér 7. szám)
(volt Fenyves Áruház)
20 dűsan és izlésesen felszerelt áruosztályán felkészülve várja t. vevőit

Világhírű akrobata NYARALÓK
GAZDAG CIRKUSZBAN.
podgyászat legelősebben kiszállítja SAS-hoy, Király-utca 8. Telefon: 420-163.

Nem kap az üzletben Áztatószeret vagy mosóport?
Akkor használjon helyette **VIKI** lúg- és klórmentes folyékony áztatószeret.
Időt, szappant, munkát takarít. Tehát használhatlan a legolcsóbb. Egy próbaiveg 20 liter vízhez elegendő.
SIDOL gyártmány.

GAZDAG cirkusz
Marx-téren este 8, v. u. d. u. 4, 8-kor Nagy előadás.

CAOLA
VITAMINOS KRIM

COLOR kelmeifestő-, vegytisztító **megnyílt**
Deák Ferenc-u. 4. 1 nap alatt fest, tisztít
(Vörösmarty-térenél) KÜLDÖNC SZOLGÁLTAT

A REGGEL SPORTJA

A megdöbbent sportközönség kérdése a futballbírákhoz: Miért nem török le a futball-pankrációt? Szombaton is dúlt a „fogd, ahol éred” játék!

Több mint tízezer néző jelent meg szombaton a Csepel-Ferencváros labdarúgómérkőzésén. Ez a szám rekordnak számít: a labdarúgó-bajnokság a végéhez közeledik, érdeklődéssel kísérik a Ferencváros küzdelmét a második helyért! Az összecsapás 1:1 (1:0) arányban eldöntetlenül végződött. Az első félidőben a Csepel támadott többször és megérdemelte a vezetést Keszthelyi II. góljával. A második félidőben magához tért a Ferencváros is, sok veszélyes támadása után nagy nehezen kiegyenlített a mérkőzés utolsó perceiben, dr. Sárosi révén. Ebben a játékvezetésben a Ferencváros volt jobb, talán a győzelmet is megszerezhetné volna!

Birkózás, vagy labdarúgás?

Az utóbbi időkben furcsa jelenségek harapóztak el a labdarúgó-pályákon. Ha csak azt látnánk, hogy az idegfeszítő labdarúgó bajnoki végkielégüléstől „kisiklásairól” lenne szó, talán könnyebben elnéznénk az eseteket. Sajnos, túlnéznek ezek a helyi jelentőségű és könnyen tévutakra vihetik a magyar labdarúgást. Erről írt Feleki László is a napokban „Birkózás, vagy labdarúgás” című cikkében. „... a védő — más szerelési módszer hiján — derékon ragadta a kitérő csatárt és Dugovics Titusz a kitérő magával rántotta a földre. Megdöbbentő, hogy egyik játékvezető sem figyelmeztette

a kézzel való játék a legsport-szerűtlenebb. Ha ez a játékmódszer beidegződik nálunk, kellemtelen meglepetések érhetnek külföldön, ahol pedig a magyar labdarúgás éppen tisztaságával, sportszerűségével alapította meg a világhírnevét. A magyar sportközönség nevében kérő szöveggel fordulunk az MLSz-hez és a JT-hez: üljenek össze, határozzák el, hogy egységes játékleírásokat honosítsanak meg, amelyből a fent vázolt szabálytalanságokat végkép száműzzék. Ne engedjék, hogy a magyar labdarúgás a kétes értékű pankráció színvonalára süllyedjen!

Ki lesz a második?

A labdarúgó-bajnokság vasárnapi fordulójának legérdekesebb összecsapása az FTC-pályán folyik, ahol a bajnokjelölt Újpest a Vasassal küzd. Sokan az Újpest első helyének veszélyeztetését várják egy esetleges Vasas-győzelemtől. Ez azonban teljesen valószínűtlen. Az Újpesterk már egy pont is elég a bajnoksághoz és nehezen hihető, hogy három mérkőzésen ennyit se szerezzen meg. A Vasas pontszerzése a második hely miatt fontos!

Szinte egyforma esélye van a Vasasnak kívül Kispesztnek és a Ferencvárosnak is.

Bár az utóbbinak a helyzete a legnéhezesebb. A végső sorrend az utolsó fordulón dől el. A Kispeszt Debrecenbe utazott. Soroksáron a szentlőrinciek mérkőznek Győrben a Haladásal, Szeged a Testvériséget keresi fel, Pérecesen „bányászcsata” folyik a doroglakkkal. Az utóbbi mérkőzéseken talán még keményebb lesz a harc, mint a táblázat élen állóknál. Még mindig öt csapat küzd a kiesés ellen! Sorsába csak a Testvériség nyugodott bele.

Nótás (Előre) győzött a kispesti háztömbkörülí kerékpáros versenyen

A szombat este tervezett háromórás párosverseny a szemeztől is eső

Meleg idő — záporosó!

Eddig bevált a Medárd-naphoz fűzött néphit. Az elmúlt héten nem volt nap, amelyen kisebb-nagyobb csapadék ne lett volna és a Meteorológiai Intézet vasárnap délután 3 órakor adott tájékoztatójában továbbra is esős, helyenként zivataros idő várható. Nyugat-Európában, Franciaországban, Hollandiában és Belgiumban erős, viharos északnyugati szél uralkodik és az időjárás rendkívül csapadékos. Közép-Európában erős a felmelegedés, mely Magyarországra is kiterjed. Hazánkban Debrecenben ma 30 fokot mértek. Az Alföldön az éjszaka folyamán erős volt a lehűlés, egyes helyeken 12 fokot is mértek. A hőmérséklet vasárnap délelőtt Budapesten 23 fok volt. Ami a távolabbi eseményeket illeti, — mondja a Meteorológiai Intézet —, élénkebb délnyugati, később nyugati szél várható, sok helyen záporosó és zivatar. A hőmérséklet alig változik.

Vádiratot adtak ki a Gazdasági Főtanács egyik előadója ellen — népellenes bűncselekmény miatt!

Szombaton fejezte be a népügyészség dr. Brassányi György, a Gazdasági Főtanács egyik előadójának ügyében a vizsgálatot. Megállapították, hogy Brassányi 1942 októberében a mosonmagyaróvári munkaszázad parancsnoka volt és amikor a munkaszolgálatosokat Galántára vezényelték, bevagonírozás után a kocsiakat belakoltatta és napokon keresztül tartotta szerencsétlen embereit a levegőtlen kocsiutcákban. Beigazolódtott az, hogy Brassányi ütötte-verte, éhezettette, súlyos fegyelmi gyakorlatokkal kínoztatta az elcsigázott munkaszolgálatosokat, sőt — még a keretlegénységgel is kegyetlenül bánt.

Lengyel bíróság elé állítják a bűnös német tábornokokat

Brauchitsch tábornagyot, a keleti front egykori főparancsnokát, Gunderian tábornokot, a német vezérkar volt főnökét és Dembach SS-tábornokot, aki Varsó felégetését megparancsolta, és számos más német tábornokot kiszolgáltattak Lengyelországnak, hogy lengyel bíróság elé állítsák őket. Brauchitsch tábornagyot holnap Varsóba kísérik.

— Veress Antal művészi oklevelet kapott. Veress Antal, a Párisban tartott nemzetközi zeneverseny díszoklevéllel kitüntetett ifjú hegedűse nyilvános pályázati hangversenyen nyitja meg a Zeneművészeti Főiskola művészi diplomáját. Gábor Ferenc kitűnő tanítványa, 22 éves, Veress Károly ismert orgányprímás fia és Kőcsé Antal unokaöccse.

Vasárnapi és hétfői filmelőadások

A mozi neve és telefonszáma	A film címe és főszereplője	Az előadások kezdete Vasárnap	Hétfőnap
Amerikai filmek			
CAPITOL 128-129	Bocsánat, hogy élünk... H. Carrey	12, 2, 4, 6, 8	4, 6, 8
CORSO	Végre együtt, Irene Dunne	11, 13, 4, 6, 8	4, 6, 8
CORVIN 389-963	Végre együtt, Irene Dunne	12, 2, 4, 6, 8	4, 6, 8
BÉCSI	Végre együtt, Irene Dunne	2, 4, 6, 8	4, 6, 8
ELIT	Arab éjszakák, M. Montez	4, 6, 8	4, 6, 8
FORUM 189-707	Férfiszervelet	11, 13, 4, 6, 8	4, 6, 8
KAMARA 423-901	Széllemnek áll a világ	2, 4, 6, 8	4, 6, 8
KOSSUTH	Bocsánat, hogy élünk	3, 5, 7, 9	5, 7, 9
LLOYD 123-048	Gilda, Rita Hayworth	3, 5, 7, 9	5, 7, 9
OLYMPIA	Casablanca, I. Bergman	12, 2, 4, 6, 8	2, 4, 6, 8
PALACE 222-426	Allhatatos tündér	11, 1, 3, 5, 7, 9	11, 1, 3, 5, 7, 9
PATRIA	Arab éjszakák, M. Montez	4, 6, 8	4, 6, 8
PHONIX	Casablanca, I. Bergman	11, 1, 3, 5, 7, 9	11, 1, 3, 5, 7, 9
E-APOLLO 223-899	Kacagó képeskönyv	3, 5, 7, 9	5, 7, 9
SAVOY	Arab éjszakák, M. Montez	3, 5, 7, 9	5, 7, 9
SCALA	Férfiszervelet	3, 5, 7, 9	5, 7, 9
VAROSI	Tokiói küldetés, C. Grant	12, 2, 4, 6, 8	2, 4, 6, 8
VESTA	Ketten a tengeren	10, 12, 2, 4, 6, 8, 10, 12, 2, 4, 6, 8	4, 6, 8
Angol filmek			
STUDIO	Teherán, Martha Labarr	12, 2, 4, 6, 8	12, 2, 4, 6, 8
ZABADSÁG	Teherán, Martha Labarr	3, 5, 7, 9	5, 7, 9
Francia filmek			
ADY	Máitai ház, V. Romance	2, 4, 6, 8	4, 6, 8
BUDAI VIGADO	Szöke veszedelem	4, 6, 8	4, 6, 8
OMNIA 424-669	Cristobal, az aranyhajó	3, 5, 7, 9	5, 7, 9
Orosz filmek			
URANIA 136-988	Ejtéi jeladás	4, 6, 8	4, 6, 8
Magyar filmek			
ATRIUM	Szombad, Szabó Gy. Éva	3, 5, 7, 9	5, 7, 9

Biztató atlétikai eredmények Szegeden

Több budapesti atléta-kiválóság versenyzett vasárnap Szegeden. Győztesek: 100 m: dr. Tima (SZEAC) 11 mp, 2. Márton 11.1 mp, 3. Mindszenti 11.2 mp. 800 m: 1. Garay (Vasas) 1:56.2 mp, 2. Fekete (MAFC) 1:59.2 mp. 3000 m: 1. Izsóf (BRÉ) 8:43.4, 2. Németh (MTE) 8:49.8. Magasugrás: 1. Dulgyovai (MAORT) 186 cm, 2. Kovács (Győri ETO) 183 cm. 400 m: 1. Radványi (Győri ETO) 51 mp, 2. Bánhalmi (MPSC) 51.2 mp, 3. Varga (Szeged) 51.6 mp. Diszkoszvetés: 1. dr. Józsa (Postás) 45.25 m, 2. Sük (Postás) 43.45 m.

A Budapest-kerületi ifjúsági atlétikai bajnokságok első napján a legnagyobb küzdelem 1500 m-en volt, ahol Bojós (MTE) nyert 4:17.2 mp-es idővel Martinecz (MTK) ellen, akinek ideje csupán 2 tizeddel volt gyengébb. A 100 és 400 m-en Adamik (Postás) győzött 11.7, illetve 52 mp-es idővel. Egy szomorú érdekesség: rúdugrásra egyetlen jelentkező sem akadt!

Csuvik és Mitró az Előre úszóversenyének hősei! Csuvik 59.8 mp-es idővel győzött a 100 m-es gyorsúszásban, Mitró pedig 2:17.8 mp-et ért el a 200 m-es ifjúsági gyorsúszásban, ahol biztatóan úszott a második helyezett Kettesi (UTE) is (2:21.4 mp). A MMUE 11:0 (4:0) arányban győzte le a Typographia vízpolócsapatát.

A BTK-B. Vasutas ökölvívó-mérkőzés hatalmas küzdelem után a BTK 9:7 arányú győzelmével végződött.

A középiskolás fővárosi ifjúsági színpompás sporttüneményt rendezett az FTC-pályán. Szébbnél szebb torna-, labda- és táncgyakorlatokat mutatott be, a fiúk 4x100 m-es futóversenyét a Szent István kereskedelmi, a lányokét az Erzsébet leányiskola nyerte.

A vasárnapi galopp eredményei:

- I. futam**
- Silvia,
  - Tarantolla.
- Futottak még: Kenny, Hajadon, Civil, Ötgyöcs hosszú nyerve. Bukmékér odds: 8:10 reá. Tot.: 10:19, helyre: 10, 10, befutó: 22.
- II. futam**
- Marika,
  - Nurmi,
  - Vica.
- Futottak még: Sunday, Sz. Sz. Samu bácsi, Dunure, Koltovszár, Hedvig, Hóvirág, Titke, Szendrő, Imre. Nyakhosszal nyerve. Bukmékér odds: 3:10 reá, 4. 2. Tot.: 10:12, helyre: 10, 12, 11.

Szabad-e nyerni az Újgőtn?

Az alábbiak szerint legalábbis veszélyes és kellemetlen következményekkel járhat, ha egy fogadó — felfér holló — nagyobbat össegét nyer az Újgőtn. A szombat versenyei első futamában a bukmekek tizeszeres pénzén jegyezték a szerintük esélytelen Attilát, és jó ideig nem akadt érdeklődő, még e mellett a kúruss mellett sem. Egyszerre azonban megjelent a fogadással közvetlen egy kameralen fiatalember és tizeszer forintot helyezett el a lóra, mely őszegzet a bukmekek összesége tartotta, abban a hiszemben, hogy „palival” van dolguk, aki nem ért az esélyek megítéléséhez. A verseny lefolyása azonban azt mutatta, hogy az illető jobban volt informálva, mint a bukmekek, mert az általa lefogadott ló számtalan hosszal igen könnyen győzött. Allgohgy a könnyesek felocsudtak meglepetésükből, máris támadásba mentek át és a szerencsés fogadót az ügyeletes rendőrtiszt figyelmebe ajánlották annak kivizsgálása végett, hogy nincse-e az ügyben valami turpisság. Az ügyeletes nyomozó karrierje lendítőkerékét láthatta a fiatalemberben, akitől elvette a pénzt és bekísértette az őrszobába, ahol négy versenyen át igyekezett kihámozni, hogy van-e valami rendellenesség a fogadással kapcsolatban. Hiába faggatták azonban a szerencsés fiatalembert, nem tudtak semmiféle csalárdsgágot megállapítani és a néhány óráig tartó kihallgatás után szabadon engedték, megfosztva őt attól a lehetőségétől, hogy a közben lezajlott négy versenyben visszaveszítsen valamit tekintélyes nyereségéből. A példánélküli eljárás általános fehéborodást váltott ki és bizonyoságul szolgált arra, hogy milyen kockázatos dolog, ha az újgőtn a játékos nyer...

A részletes eredmények a következők: 1. Attila (Barnai) 2. Bence (Barnai) 3. Laci (Barnai) 4. ...

— „Kossuth és Olaszország”, ez a címe Márkus István dr. előadásának, amelyet a magyar-olasz társaság rendezésében kedden d. u. 6-ór tart a Forum Clubban. Márkus egyébként Turinba utazik, ahonnan a szabadságharc századik évfordulójára hazahozza a Kossuth-éremeket.

— A vásárcsarnokban tartanak nagygyűlést a drágaság ellen. Hétfőn d. u. 6-ór a Garay-terti vásárcsarnokban tart nagygyűlést a piaci és vásári kereskedők és iparosok országos szabad szervezete a drágaság ellen. A nagygyűlésen felszólalnak a pártok, a hatóságok és érdekképviseletek kiküldötöltei is.

BLAU MIKSA
Központi iroda: VII., Rákóczi-út 44. (Imke mellett). Tel.: 225-680.

CAVARGNA és TSA
Rákóczi-út 86. (Debrecen-étterem mellett). Telefon: 228-058.

FARKAS MIKSA
Központi irodája: VI., Teréz-krt 10. Telefon: 224-458.

GYÖNGY LAJOS
bookmaker irodája: VI., Andrásy-út 45. Telefon: 221-708.

dr. PÉCSI és TSA.
József-körút 77-79. Telefon: 138-978, 335-438.

A MAGYAR LOVAREGYLET legközelebbi versenynapja június 22

TOVÁBB

Julien Benda:
Égi, vagy földi demokrácia.

Káldor György:
Jászi Oszkár és a magyar ellenforradalom.

A HADIROKANTAK A DEMOKRÁCIA LELKIISMERETÉN

BRÜNING VISSZATÉR.
Megjelent a

TOVÁBB

legújabb száma képekkel, illusztrációkkal, Rajzokkal.

Ár: 1 forint

Reggeli levél

Az ujságíró temetése

Az ujságíró, akinek Jókai lepellet borított koporsóját sok százan kísérték korai sírjához, már évek óta nem írt ujságot. Ez az ujságíró a legnyugtalanabb fiatalember volt Budapesten. Kereste a feltűnést, hajszolta az izgalmakat, egy órára sem bírta az életet egyedül elviselni. A páva nem szeret úgy tündökölni szétárt tollal, mint lázas, szenvedélyes, szerelmes kartársunk a maga örömeivel. És ez a fékezhetetlen temperamentum, ez az élet minden megnyilvánulását szenzációs ujságriportnak látó égő, robogó, líhegő zsurnaliszta, ez a panteisztikus érzéki műbíró, másfél éve bezárkózott szigetutcai földszintes lakásába és minden kapcsolatát elvágta a külvilággal. Nem akart tudni senkiről és semmiről; nem olvasott, nem írt, rádiót nem hallgatott; ami leeresztett redőnyei mögött zajlott az utcán, színházakban, szerkesztőségekben, klubokban és kávéházakban, többé nem érdekelte. Fel és alá járt két szobájában, elgondolkozva, szótlanul és várta Isten csókját, a halált. Különösen tavasz óta sokasodtak meg testi és lelki gyötrelmei. Némán, kaserűség, lázadás nélkül viselte, amit ráért végzete. Az egyetemeken legtitesebb specialista vizsgálták; nem volt Budapesten orvosnár, kuruzsáló, javasaszonny, akit ne foglalkoztatott volna az ujságíró rejtélyes magabaroakadása és reménytelen betegsége. Mielőtt utolsó nagy riportjára indult volna, interjúra a Halállal, levelet írt nekünk, kusza, alig olvasható sorokat és ebben Bródy Sándorra hivatkozott, aki 1919 tavaszán a Rudas-fürdőben bizonyos Helmont doktorról beszélt neki, a XVII. század nagyírú tudósáról. Helmont mester azt tanította, hogy minden kifürkészhetetlen kórság onnan támad, ha az „archeust” megsértik. Az archeus valami középső szerv, a test meg a lélek között fekszik. Az ujságíró archeusát pedig a nyilasok sértették meg: elhurcolták Pestről és tömlőbe vetették. Búcsúlevelét ezzel a mondattal fejezte be: „Ha az ember látja, milyenek rendelte Isten az életet, nem marad egyéb hátra, mint hálát adni Neki, hogy elrendelte a halált...”

Ma négy hete konziliumra gyűltek köré a város tudós orvosai. A belgyógyász a szívében, az ideggyógyászok az agykéreg elváltozásában, a sebészek agytumoranban sejtették a feltartóztatlan leromlás titkát. Az egyik professzor, a legöregebb, tehát a legbölcsebb, megismogatta az ujságíró frissen borotvált arcát és kimondta a diagnózist: „Asszony és Muzsa két asszony... két ilyen szerelembe pedig kampec lesz a lárnesei Herkules is...” Végül is a sebész megpendítette az agyműtétet: ki kell nyitni a homlokot, belenézni a legcsodásabb óraműbe, belemetszeni az agyvelőbe, hogy feltisztuljon. Az ujságíró vállalta, sőt kívánta a műtétet. Így került kés alá. Utolsó szavai: Még csak egy szippantást... Utolsó mozdulata: megszorította és

megcsókolta a testvérhúga kezét, aki földöntúli hűséggel és szeretettel örködött felette, az egyetlen asszony, akiben nem csalatkozott. Felvették a műtőbe és percek múlva már elborította eszméletét a narkózis mómora. Életének egyetlen mámorra, amelyből nincs keserű ébredése. Tanulság: Azok, akiknek élete csendesebb folyású, ne ítéljenek meg másokat, kiket kegyetlenebb végzetük szorongat...

Halottak arcába nézni nem jól — így tanítja a Biblia. Bizonyára az ujságíróba sem, aki pedig legalább harminc évet íjult kiterítve, kórházi ágyán. Ezen az arcon nyoma sincs a halálfélelem irírozatának, a régi derű és hetykeség ömlik el rajta. Ha a helyzet lélegzetvisszafojtó ünnepélyessége nem zavarna, azt mondanánk, kisírta magát, megbékült és jóízűen szendereg. Elérkezett a szenvedések magasságába, ahol az elmúlás megváltás, érzéki gyönyörűség. Úgy halljuk, mielőtt végleg önmagába roskadt, Szent Pált forgatta. Vajjon rátalált-e a sorokra: „Akit az Úr szeret, megfenyíti; megostoroz pedig mindent, valakit fídvá fogad.” Amit az egyetlen német, akivel szóba lehet még állni, így fejezett ki: „Az Istenek mindent adnak kegyeltjeiknek, a kéjeket, amik végtelenek és a kínokat, amik végtelenek...”

Az ujságíró az istenek kegyeltje volt. Saját életét élte, gatlások nélkül, sorsának rendeltése szerint. Nem a könyökével vert magának utat, hanem a tehetségével. Nem az örökkévalósággal birkózott, hanem a múlt pillanattal. Álmai talán nem teljesedtek, de vágyait kielégíthette. Klasszikus remekművek nem őrzik emléket, de sok-sok száz cikke, bírálat, rajza, riportja mesteri példái az ujságírói tudósításnak, e reménytelen pálya szerelmének, egzotikusan szines egyéniségének és a könyörtelen szókimondásnak. Igaz, nem volt mérsékletes férfiú, inkább szenvedélyes és szélsőséges, viszont nem tagadta, hogy az okos mértékletességet a bölcsesség dilettantizmusának tartja. Csak egy erkölcsöt ismert, az igazságot, és egy nyomorúságot, a hazugságot. Ez a két hasáb több mint másfél évtizedig az elköltözött ujságíró volt. A régi A Reggel-ben megjelent közel ezer „Reggeli levél” jó kétharmadrészét ő írta, ami egy kurta élet teljes foglalata. Ezek a csapongó, cikázó, izgató, zsúfoli, fülledt írások a rotációs tiszavirág-életén túl megőrzik az eliramított évek szímet, erkölcset, jellemét, nyelvét, izlését, hangulatát. Az ujságíró torzóból a jövő irodalomtörténészé vagy társadalombúvára egykor talán többet merít, mint a kor-szak sok Corvin-nyakláncok költőjének, írójának, tudósának, művészenek velinpapírra nyomott, szemforgató, hazug és csaló díszkiadványaiából. És a poros A Reggel-eket lapozó elfogulatlan kutató is bámulatba ejti talán gascognel legény stílusának hamva, illata, szuggesztív ereje, hajlékonysága,

festőisége... Lehetséges, részrehajlók vagyunk, de az sem lehetetlen, hogy könnyeinken keresztül tisztábban látunk...

Az ujságíró újsírhelyétől csak néhány lépés az ügétversenypálya. Amint a göröngyök koporsójára hullottak, éppen a második futam startját üvöltötték a megafónok. Már hantolták a sírt, amikor átviharzott a smaragdözdő pályán a finis izgalma. Ezren és ezren bömbölték, sikoltották a befutó lovak nevét: Rita, Andrea, Ilon! Azután elcsendesedett a pálya és egy feketeruhás, kucsmás ember a porhanyós, nedves földbe szúrta a fejét, amelyen ez a felírás olvasható: Egyed Zoltán, élt 53 évet.

IFJÚ TEHETSÉGEKET szívesen fedez fel a *Notesz*, de ezúttal kissé kényelmetlenül érzi magát, mert az új drámai énekesnő, akit operaházunk színpadán „felfedezünk”, két évtizede ismert és kiváló művésznője dalszínházunknak. Csak éppen az a baj, hogy a művészeti vezetők nem abban a szerepkörben foglalkoztatja, amelynek díszre lehetne. Rella Gabriella először énekelte az „Alarcosbál” hősnőjét, Amáliát, s a közönség meglepetve eszmélt rá, milyen telt, zengő, szabadon szárnyaló, hatalmaserejű és kifejezőben gazdag az a szoprán, ha — ilyen nagy drámai szerepben adnak végre alkalmat az érvényesülésre!

OTERO, a századforduló nagy spanyol táncosnője 76 éves, még él egy kis francia faluban. VII. Eduard és II. Lipót híres barátnője vidám és friss öregasszony, írja egy francia ujság, szerényen él abból a járadékból, amelyet egykor amerikai tisztelője hagyott rá végrendeletében.

A REGGEL FILMJE

FÉRFISZENVEDÉLY A cím azt sejtetné, hogy nagy szerelmi szenvedély történetét fogjuk látni, holott ezúttal — az alkoholizmus romboló szenvedélyéről van szó. Roy Milland, az a remek színész hatalmas emberbrázolással jeleníti meg az alkohol rabjává lett ember szenvedéseit, vergődését, pusztulását. Nagy tanulmány minden néző számára, de különösen érdekes az orvosnak és a lélekgyógyásznak. Megnyugtatóan közöljük; a „story” végén a szerelem kigyógyítja a majdnem idegromlásra rontott embert. (Forum, Scala.)

TOKIOI KÜLDETÉS Fantasztikusan vakmerő híradószolgálat alapján indul meg a hazug propagandától elkábított Tokió ellen a nagy légitámadás. Tünelmeny szépségű és bravúrosan készült felvételek, ötletes szerkesztőmunka teszi hatásossá a filmet. Az izgalom feszültsége remegteti meg a nézők idegét, különösen az egyik mellékescnek szánt jelenet alatt, amely operációt ábrázol a nyílt tengeren! Cary Grant és egy új színész, John Carfield szerepel a legjobban. (Városi Színház.)

AZ UTCA TÖRVÉNYE Már a cím is megjósolja a tájékozott nézőnek, hogy a new-yorki a világra ismert típusait fogja látni a vásznon. A külváros mindenre elszánt fickói verekednek, törnek-zúznak, gyilkolnak és adnak egyre-másra kemény munkát a rendőrségnek: ez a téma és ez a — millió! A zokkoccal futó „vebrének” szerepében feltűnt Frankie Thomas, a nyomozóhadnagy alakját pedig tehetségesen szemlélteti meg Harry Carey. (City, Corvin.)

CRISTOBAL, AZ ARANYNAJÓ A francia filmek mellett elkönyvezettük benndürelt. éppen ezért nem tudunk egy jó szót sem leírni erről a Cristobalról, amelyet a megnyirbálás egyébként is nem egyszerű értelmetlenül teszi (Omnia)

„Színészparlament” lesz az Operaházban!

Jövő szombaton délután 3-kor érdekes „nemzetgyűlés” ül össze az Operaház nézőterén és színpadán. Rákosi Mátyás és a Magyar Kommunista Párt kezdeményezésére színésznagygyűlést hívtak össze, hogy megbeszéljék: mi a teendője a színészszeretnek a hároméves terv megvalósítása során? A jelszó, amellyel a színészek parlamentje összegyűlekezik: „Arccal a kultúra felé!” Rákosi az egész magyar színésznépet felszólítja, hogy pártra való tekintet nélkül, minden erejével szegődjön a

hároméves terv szolgálatába! A gyűlés vezető szónoka Révai József lesz. A szónokoknak sok mindent szabad, csak egyet nem: személyi sérelmeket nem adhatnak elő, csak általános érdeklő kérdésekről beszélhetnek! A gyűlésen megjelenik és felszólal Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter is. A nagygyűlésen nemcsak a színészek lesznek ott, hanem a karmesterek, muzsikások, műszaki alkalmazottak, díszletmunkások is: a színházi szakma összes dolgozó!

Miklós Livia színésznőt

a vád tanúinak vallomása alapján mentették fel

A budapesti törvényszék most mentette fel Miklós Liviát, az ismert fiatal színésznőt, akit

— elhunyt vőlegényének családja ültetett a vádlottak padjára!

Sáborcsy Jenő dúsgazdag állatbizományos örököse jelentette fel Miklós Liviát sikasztás címén, hogy visszakövetelhesse tőle Sáborcsy ékszerét. 1944 végén hurcolták el és ölték meg a nyilasok az állatbizományost, aki az ékszereket — az örökösök vádjára szerinti — csupán

megőrzésre adta át a színésznőnek. Miklós Livia a fő tárgyaláson eladta, hogy Sáborcsy az ő vőlegénye volt és az ékszereket nem megőrzésre adta át neki, hanem évekkézelgett jegyajándékképpen kapta azokat. A tanúk is igazolták ezt, de a „Színházi Élet” egyik számában közölt fényképekről is világossá vált, hogy Miklós Livia már 1939-ben viselte az ékszereket, tehát vőlegénye nem az utolsó percben adta át azokat megőrzésre, miként az örökösök állítják!

A kihallgatott ékszerszakértők és fényképészek egybehangzóan megállapították, hogy ezek a fényképeken látható ékszerek valóban azonosak a fülönfüggőkkel, nyakékekkel és gyűrűkkel, amelyeket a család most visszakövetel. De a vádat egyébként is üldözte a balszerencse, mert

a vád két tanúja előadta, hogy a meggyilkolt Sáborcsy végrendeletét készített, ennek a végrendeletnek ők voltak az aláíró tanúi és a végrendeletben az állatbizományos minden ingó- és ingatlan vagyonát Miklós Liviára hagyta!

Az ostrom alatt ez az okirat megsemmisült, de a bíróság elfogadta a két végrendeleti tanú vallomását és Miklós Liviát felmentette. Ezek után a fiatal színésznő törvényes örökösnek tekintti magát és ügyvédje, Dr. Rányi Zoltán dr. útján Sáborcsy Jenő minden vagyonának kiszolgáltatása iránt indított pert az örökösök ellen, akik az ékszerek miatt őt a vádlottak padjára ültették.

„Kétszínű szerelem.” A Royal Revü Varieté újdonságának címe ez. A mulatságos és látványos revüoperett tehetséges szövegírója Kolozsvári Andor, dallamos és friss muzsikáját Garai Imre szerzte, míg a rendezés Lóránt Vilmos érdeme. Az együttesben olyan népszerű színészek és színésznők gyönyörködtek és mulattatták a közönséget, mint Déry Sári, Somogyi Nusi, Kardos Magda, Teleki Sári, Misoga, Varga és Sarlay. Van egy „klugrás” is: Madarász László énekes bonviván szerepel kiválóan!

Sir Alexander Korda két hatalmas filmalkotáson dolgozik most Londonban. Az egyik Oscar Wilde „Eszményi férj” című közismert színdarabja, amely Technicolor-eljárással készül, főszereplője, Michael Wilding, főszereplője Paulette Goddard, aki ezért utazott Hollywoodból Londonba. Ezzel egyidejűleg Korda megkezdte a nagy Tolstoj-regény, a „Karinina Anna” filmrevitálét is. Ezt a filmet Julien Duvivier rendezi. Vivian Leigh a főszerep, Vronszky grófné egy újonnan felfedezett, irjellemű színész: Kieron Moore szemlélteti meg. Londoni hírek szerint mindkét film előkészítése óriási összegbe kerül, a káprázatos kiállításról legendákat regéinek művészkörökben. Korda most közölte egyik Pestre érkezett barátja útján, hogy elküldte a „Jó az öreg a házánál” című vigjátékát, hogy a magyar közönség már előzben megismerhesse Kieron Morre-t, aki ebben a darabban is a főszerepet játssza.

FISCHER ANNIE, világhírű zongoraművésznőnk, ebben az évadban ötvenedszer jelenik meg a hangversenydobogón és először — kerti hangversenyen! Szerdán este az Eszterházy-utca 4. alatt szerepel, egy kerti koncerten.

ERNSTER DEZSŐ, A VILÁGHÍRŐ MAGYAR BASSZISTA, a newyorki Metropolitan Operaház művésze, szerdán érkezett haza Budapestre, hogy az Operaházban élénkelje kedvence szerepét „A rózsalovag”-ban és a „Tristán és Izolda”-ban. Másnap, csütörtökön már meg is nősült: feleségül vette özvegy Becsy Ferencné, a Víg-színház gazdasági igazgatójának özvegyét. Az egyházi házasságkötés jövő vasárnap lesz. A magyar határon kisse ridgen fogadták a vámtisztviselők és hiába zengett feléjük világszerte ismert gyönyörű basszus, mert visszatartották az ajándéktárgyakat, amelyeket, menyasszonyának hozott. A budapesti vámgazgató, úgy látszik, jobban otthon van Wagner világában, mint hegyeshalmi kollégái, mert az ő telefonintézkedésére Ernster hiánytalanul visszakapta az elkobzott ajándékokat.

— A Wessenthal-társaság ma este fél 10-kor a Fészek Klubban vendégszerepel.

EMANDÓ
KESERŰ VIZ
ismét mindenütt kapható!

Június 19-én
LONDONBA utazom
komoly megbízásokat egész Anglia területére válllok. Concordia, Kálvin-tér 2. Telefon: 184-130.

Lukáts-Dombay
PENSIO
Balatonlelén
Szobafoglalás és felvilágosítás: Dombay Pensio, V. Zoltán-utca 16. sz., telefon: 128-907, vagy Lukáts Pensio, IV., Királyi Pál-utca 9. szám, telefon: 334-5. t.

REPÜLŐ BOY
áruszállítás, kézbesítés legolcsóbb.
T.: 120-361

GAZDAG cirkusz
Elsőrendű műsorával
Marx-téren este 8. v., ú. d. u. 4. 8-kor

ESEMÉNY!
A ROYAL APOLLO ÚJ HADIFOGOLY FILMJE
NEM VOLTAM SENKIE?!
FŐSZEREPBEN:
MARIA ANDERGAST
CSÜTÖRTÖKTŐL

Kis notesz

Nemzetem, te független vagy, ha nem függesz többé a multak tévedéseitől, előítéleteitől, agyrémeitől és hamis illúzióitól!

GAÁL GASZTON

AZ OBSERVER, A NEWYORKER és számos más külföldi nagy újságban olvastunk az elmúlt hetekben pesti leveleket, hol jót, hol rosszat, de inkább rosszat írtak rólunk, mint jót. Olyan külföldi újságíró azonban nem akadt egyetlenegy sem, aki ne vette volna észre, milyen szépek, frissek, elegánsak a pesti nők.

ARRA VAGYOK LEGBÜSZKÉBB, HOGY UJSÁGÍRÓ VOL-TAM ÉS MA IS ANNAK ÉRZEM MAGAMAT — szöveg hivatalbalépésének percében dr. Fóris László a pénzügyminisztérium új adminisztratív államtitkára, aki újságíróként kezdte pályafutását Déván, mint a „Hunyadvármegye” szerkesztője.

NEGYVENKILENC SS HŐHÉRT akasztották a landsbergi börtön udvarán. A felakasztott SS legények között nemcsak bírói németek voltak, hanem osztrák, cseh, jugoszláv és magyar honpolgárságú banditák is!

Négy szó többet ér mint tíz: Grasseau és a jó mosdóvíz.

NÉMETH GYULA professzorról, a Pázmány Péter tudományegyetem új rektoráról keveset tud a nagy nyilvánosság, mert a fiatal nyelv-tudomány nem tartozik a hírverés kedvelőjéhez — kedvelői közé. Kiváló magyar nyelvész, mindössze negyvenöt esztendő és nemcsak évek óta nyilvános rendes professzora már az egyetemnek, hanem tanártársai arra is méltónak ítélték, hogy nyakába akasszák a Rector Magnificus ékes aranylancát s kezébe adják a rektori botot.

Jobban barnít a Vittel RIO krém!

RITA HAYWORTH, a hollywoodi székszeplő-királynő, váltak a férjétől, Orson Welles híres filmszínész-től. Indoklás: Nem bírom tovább a lángeszét!

SPORTÁLLAMTITKÁRA LESZ NEMSKÁRA MAGYARORSZÁGNAK. Az új „álladalmi titkár” — így nevezték az államtitkárokat 1848-ban! — legfőbb feladata lesz a londoni olimpiászon viadalra induló magyar sportvilág gondját viselni.

A lelkiismeret beszél, az érdeket ordít!

ID. UGRON GÁBOR

GYÁSZISTENTISZTELETET tartottak Wenckheim Lajosné, Telesi Marietta lelkiüdvéért a Ferencendiek belvárosi templomában. A szép fiatalasszony tragikus szerencsétlenség áldozata lett. Gyermekeihez atuzott Ausztriába, a zsúfolt vonaton csak a lépcsőn tudott elhelyezkedni és valamelyik kanyarodóban váratlanul szembejövő szerelvény a szörzoros értelemben lefejezte.

„MIT MONDANA”, kérdezte az ezredes a kapitányt 1914 szeptemberében a francia fronton, „ha Isten hirtelen magához szólítaná?” A kapitány zavarban volt s nem válaszolt, helyette csillogó szemű fiatal hadnagy szólalt meg. „Az mondanám, Uram, én készen vagyok!” A hadnagy Alain Fournier volt, a francia irodalom meteoriként felröppent költőcsillaga, aki másnap halálos sebet kapott s utána nyomtalanul eltűnt. Alain Fournier művei most jelennek meg Párisban új kiadásban!

A „SZIVÁRVÁNY”-NAK GRATULÁL EZÜTTAL A NOTESZ, egyéves születésnapjára. A kiválóan szerkesztett, izlésesen kiállított képeslap tanulságos, szórakoztató olvasmány és helyes érzékkel neveli az olvasók tömegeit. Egy év alatt megmutatta, hogy nemcsak életképes, hanem — méltó is arra, hogy éljen! Kiváló szerkesztőjének, Szirmai Rezsőnek kezét szeretettel és elismeréssel szorítjuk meg a „Szivárvány” első születésnapján!

7400 MÉTERES HEGYCSÜCS, a „Győzelem Csúcsának” megmászására készülnek a szovjetutisták ezen a nyáron. A Győzelem Csúcsa a Tien-Shan felhőbe burkolt vörös gránit és jégpiramisa, ember még nem jutott fel rá s most expedíció indult a Pamirba, hogy a nagy vállalkozást előkészítse.

HATVANY BERTALAN író, aki a „Szép Szó” köréhez tartozott, még a háború kitörése előtt elutazott Távolkeletre és azóta sem tudott visszatérni. Az „Ázsia lelke” című hatalmas tudományos munka szerzője — aki az utóbbi időben Genfben tartózkodott, ahol meg is nősült — most jött haza felesége társaságában.

Módító szépség: Hormocóth B-krém!

119 HOLLAND HÁBORÚS BÜ-NÖST — írja Farray Zoltán Amsterdamból a Notesz-nek, — a „Tarakan” nevű hajón tegnap Nieuw Guineába szállították. Szigorú orvosi vizsgálat alapján állították össze ezt az első csoportot, mert a tropikus-ághajlatot csak makkegészséges emberek bírják elviselni... A takarékos Németalföld nem ad ingyen kosztot a holland-náciknak: az elítélteknek keményen dolgozni kell!

AUSCHWITZBAN szombaton nyitották meg megrázó ünnepélyvel a Mártírok Múzeumát. Az ünnepélyen résztvett a lengyel miniszterelnök és a diplomáciai kar minden tagja.

Kaland

Szép nő feküdt a homokon, hanyatt. A bőre villogott. Telt és kemény formáira selyemtrikó tapadt. Soká feküdt így, keze a szemén és meg se mozdult. Csak pillája rezgett s a melle járt. Forró volt és igéző. Később felült és nézte, van-e néző. Felállt. Nyújtózott. Ekkor volt a legszebb.

A víz felé ment. Büszkén és felajzva. Utánanéztem. S hogy elbogarogott, sokáig néztem még a homokot, ahonnan rámmosolygott teste rajza.

A homokot lassú szél fújni kezdte és lassan onnan is eltűnt a teste.

NADÁNYI ZOLTÁN

SZINES ÉS FIATALOS A NYÁRI HOLLYWOODI DIVAT! Skót-min-tás selyem-esőköpenyek, csíkos selyemből csavart turbán, ugyanolyan selyemből készült kesztyű, fekete taftszoknyához fehérpetytyes fekete kazak, virágszokor a kalap helyén, fekete, fehér selyemmel átszőtt fehér gombos és nagy selyem művészcsokros kulikabát, — ezeket látta levelezőnk Hollywoodban!

ANITA BEST ÉS TÁRSASÁGA nagy mulatságot rendezett hajnal-tájt egyik pesti lokálban. A külföldi jazzzenekesök életvidámsága teljesen érthető: 1200 forintot kap esténként, a zongorakísérője 200 forintot, ugyancsak esténként, megfizetik mindkettőjük ebédjét, vasoráját és lakosztályt tartanak számukra a dunaparti szállóban. Egy előkelő idegen, akit nagyon meghatózott az, hogy a szegény rom-Magyarország ily gavalléros a külföldi bárénkeszűvel, megkérdezte: ilyen bőkezűek vagyunk-e — magyar tehetségeinkkel szemben is? A Notesz erre a kérdésre nem tudott felelni.

Katzerné és Bodnár női divatszalon hétfőn megkezdte tavaszi és nyári modellkiállítását. IV., Duna-u. 1.

WELLINGTON hercege az angol nemzetnek ajándékozta családja régi londoni palotáját, amely nemcsak építészeti remekmű, hanem a világ egyik legszebb bator, porcellán, ezüst, ékszer és szőnyeggyűjteménye van benne. Legnagyobb értéke a képtárnak van, amelyben az első hercegnek, a waterlooi győzőnek, Goya és Lawrence festette arcképe, Velazquez négy képe függ, továbbá Coreggio Krisztusa, Rubens, Teniers, Van Dyck, Braughel és a XVII. és XVIII. század nagy angol festőinek a művei.

A MAGYAR NYOMDÁSOK felhívással fordultak az ifjúsághoz, hogy válassza pályának ezt a szép mesterséget. Valamikor nehezebb volt nyomdászinasnak bejutni, mint miniszteri fogalmazónak, de a háború és az üldözések megriktították a magyar nyomdászok sorait és friss erőkre van szükség. Évek hosszú sora óta nem jelent meg olyan szépen kiállított és olyan emberi hangon megírt hirdetés Budapesten, mint a magyar nyomdászok felhívása.

Cselekedjünk! — ma ez a jelszó. En inkább azon vagyok: Gondolkozunk! Mit ér a cselekvés vezérlő gondolat nélkül? Gondolkodás az előrelátásról vezet és az előrelátás elhárítja a katasztrófát. BAJCSY-ZSILINSZKY ENDRE (1940)

A „JÓLINFÖRMÁLTAK VÁROSA” elnevezés bizonyonnyal Budapestet illeti meg, ahol — nincsen titok! Még a Magyar-Szovjet Légitörzsi Rt. „benfentesséi” sem tudták: mikor indul először a Budapest—Pozsony—Prága légjárata, de a jó pestiek már tudták és két héttel előbb megindították rohamukat a jegyekért. A Notesz most elárulhatja, hogy vasárnap új „Maszovlet”-járat indul: Budapest—Miskolc és Debrecen között, menetszerűen jönnek-mennek vasárnaptól kezdve a repülőgépek! Nem hallgathatjuk el, hogy a magyar légi „stewardessek” milyen sikert arattak még nemzetközi viszonylatban is elegáns sötétkék egyenruhájukkal és — csinoságukkal!

VÉRBELI SZAKEMBERT bízott meg az angol munkáskormány a német nehézipar helyzetének tanulmányozásával és az újjáépítés megszervezésével. Mr. Jack Jones ugyanis acélmunkás s az angol alsóházban kiváló szakismeretéről, szókimondó egyenességéről s éles eszéről nevezetes.

ÚJ KÖLTŐ kopogtat a Notesznél, még egyenletlen és kiforratlan, mégis elképesztő tehetség. Bórdy Gyulának hívják. A fiatal palóc-költő, aki vándortársnyával a hátán nyolc év óta gyalog járja be az országot, sőt a külföldet is, két kötet verssel jelentkezik: az egyik „Pereg a film”, a másik „A szív húrjain”. Különösen szerelmi lírája gazdag, de megkapóak anyjához írott versei is. Bórdy Gyulát, ez az őszinte, egyszerű, bámulatos verselési készséggel megáldott új magyar poétát az új magyar irodalom híveinek figyelmébe ajánljuk...

SINCLAIR LEWIS ÚJ REGÉNYE, A „KINGSBLOOD ROYAL”, „Királyi vér” 600.000 példányban jelent meg. A regény szenvedélyes támadás a fajelmélet ellen. Hőse, egy amerikai kisváros bankigazgatója, felfedezi, hogy úkapja tisztavérű néger volt. Előző regényével, amely 1945-ben jelent meg, „Cass Timberlane” címen, Lewis kerek félmillió dollárt keresett.

Vendéglátás? AMERICAN ADAM.

ADÁZ „KONKURENCIA” TOMBOL A VASÚT, AZ AUTOBUSZ ÉS A REPÜLŐGÉP KÖZÖTT a honi földön. Vasúttal és autobusszal mintegy négy óra hosszat tart az út — párdát — Szegedre. Az útiköltség is körülbelül egyforma. A repülőgép nemcsak az utazás időpontját kurtítja meg veszedelmes fürgeséggel, mert 55 perc alatt viszi az utast a Duna-partjáról a Tisza-partjára, hanem — fölülte fürge az ár-versengésben is: alig kerül többé az 55 perces utazás, mint a négyórás vasutazás. De az autobus sem hagyja magát: húsz százalékkal leszállította a viteldíjat!

A hazafisághoz szív, a politikához ész kell. Hazafiság politika nélkül époló értéktelen, mint politika hazafiság nélkül.

HOEK JÁNOS

NEM MINDEN CSALÁDBAN OKOZ KITÖRŐ ÖRÖMET a megszűföldről hazatérő hadifogoly! Egy Rákóczi-úti pékmester, akinek úlete és háza az ostrom alatt elpusztult, éveken ezelőtt került hadifogságba. Azóta háttányulódott, majd özvegye férjhezment. A „halott” férj e héten táviratot küldött, hogy — ébren van hazafelé... Mi lesz ebből? Azt mondják, sok hasonló eset okoz mostanában jogi és emberi bonyodalma-kat.

HÉT SZOVJETSZERZŐT tüntettek ki ez évben a Sztálin-díjjal. Köztük a legismertebb Prokofjev, aki hegedűre és zongorára írt szonátájával a 100.000 rubeles nagy díjat nyerte el és Budasán, az „Orosz Rapszódia” szerzője, aki 50.000 rubel második díjat kapta.

EMIGRÁNS NÉMET SZINÉSZEK játszanak hónapok óta egyik Broadway-színházban az „I remeber Mama” című darabban. A két főszereplő Mury Christians, az egykor ünnepeit berúgni színpadi és filmművésznő és Oscar Homolka, akit ugyan-csak filmekről ismert a pesti közönség. Örösi sikerük van és már arról tárgyalnak, hogy a színdarabot filmre viszik. A film-ben egy harmadik német emigráns színész is vállalt szerepet: Marlene Dietrich. Még csak arról nem döntöttek, hogy a mama, vagy leánya szerepét játssza-e az örökifjú Marlene?

EGY 42 ÉVES BÉCSI MÜZSIKUSZT, Schwartz Rudolfot választotta meg egy nagy angol fűrdőváros, Bournemouth zenekarának karnagyává, évi 1500 font fizetéssel. Az új karnagyot angol katonák mentették ki félholt állapotban a bergenberseni pokolból...

Egy pohár, két pohár, három pohár MEGA-bor kedves egészségére válik!

ASTA NIELSEN, az első háború előtti filmidők legnagyobb művésznője Kopenhágában él és memoárjait írja. A jó hatvanas filmdiva kijelentette az újságíróknak, hogy szerelmi botrányokat firtettek és kalandokat névájának emlékiratában, az ő pályáját nem ilyen „dudvák és szá-márkórók” szegélyezték. Ellenben megtalálják könyvében Carusóval és Saljapinnal való művészbarátságának részletes történetét...

A REGGEL

Megjelenik minden hétfőn és pirosetűs ünnep után A szerkesztésért BOGNAR JÓZSEF, a kiadásért LAZAR MIKLÓS felelős. Igazgató: TIMAR SÁNDOR Szerkesztőség és kiadóhivatal: V. Bajcsy-Zsilinszky-út 78. Telefonok: Szerkesztőség: 129-079 és 128-345. Kiadóhivatal: 129-670. Légrády Testvérek Rt. könyvnyomdája. Budapest, V., Bajcsy-Zsilinszky-út 78. A nyomdært felelős. Agárdi Károly 14.

Irógépjavítás... Kovács Aladár irógép-vállalat VII., Nagyatádi Szabó-utca 46. Tel.: 423-141. Ciánózás Takarítás Ciánkemence FISCHER Bajcsy-Zsilinszky-út 56. Telefon: 129-079.

BUNDÁK IRÁK SZEMERE... Erzsébet-körút 26. Nászdik emeleten. Szőnyegért legtűbbet fizetnek. HARTMANN, Barosay-u. 18. II. em. 6. Tel.: 223-897. Kerékpár, varrógép, gyermekkoesi legoiesobbán Erzsébet-körút 44. Royal mozival szemben.

MOST VÁSÁROLJON! A világ legjobb zongoráiból hitelesítően olcsón vásárolhat részletre is... ERZSÉBET-KÖRÚT 19 (Barosay-utca sark.) Kétszónzongorák legoiesobbán. Perzsaszőnyeg Vétel-eladás. UNGAR, Király-u. 14. Rákóczi-út 42. Autóalkatrész és felszerelési cikkek AUTOMOBILIA Budapest, Liszt Ferenc-tér 4. Telefon: 420-183.

BALLON... állászó, eső-, vihar- és lödénkabát MÁRTON és SZÁSZ V., Gróf Teleki Pál-utca 3. CIÁNOZ MEZEY VACUUM TELEFON TAKARIT. RADIROZ. VII., AKÁCSA-U. 62. 221-895 Modern és Styi BUTOROK legoiesobbán KARDOS TESTVÉREK Fizetési kedvezmény: Wesselányi-utca 10. Irógép kölcsönzés vétel e l a d á s KOLESÁ Markó-utca 33. Telefon 122-553. Utazom Londonba Megbízásokat vállalom. Tel.: 122-878. Egyszáz-huszonkettő — nyolcszáz-hetvennyolc. D. u. 3-5-1g

Papírhulladékok, selejtpapírt veszek... Zolinka Sándor VII., Miksa-u.5. Tel.: 425-598. MESTERHEGEDŰ ELADÓ. Visl Imre-u. 9. II. 6. Sörkimérőpultok Kerti butorok asztalok, székek, Rosenfeld Népszínház-u. 31. Tel.: 139-274

VIII. hűtő-szekrények motorok... VIII. tűzhelyek VIII. Boylerek vétel — eladás. AUDION VII., Nagymező-u. 31. Tel.: 123-129. Gyorsmérlegek, Nationalkasszák vétele — eladása. Rosenfeld Népszínház-utca 31. Tel.: 139-274

Szép komb. szoba 2 szem. 2400 Ft 9 db-ból Remek lakószobavétel Super 10 db-ból 1100 Ft Háló 1430 Ft Szép fazon díó f. 2150 Ft Remek 3040 Ft Konyhák Nagy választék olcsó árak! BÚTORMAZIN Bp. MARIA U. 18